JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. Woensdag, 2 Maart. N°. 18.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor	*Batavia*	*f*	12,50.
„ „ „ „ „	*Java*	„	15,—.
„ „ „ „ „	*Buitenbezittingen*	„	17,50.
„ „ „ „ „	*Nederland*	„	22,50.

De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Vrijdag, den 11den Maart 1859, des morgens te negen uren, aan het gouvernements hotel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientien, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den **Adjudant van dienst.**

BUITENZORG, den 25sten *Februarij* 1859.

De Kapitein Adjudant
R. F. DE SEIJFF.

Bij Koninklijk besluit van den 8sten December 1858, no. 58, zijn benoemd tot adspirant-ingenieurs van den waterstaat en 'slands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië:

J. C. Schumm, opzigter van de 3de klasse bij den waterstaat in Gelderland.

G. A. Pet, provinciaal opzigter in Noord-Holland.

C. Uijlenbroek, doctor in de wis- en natuurkunde, opzigter van de 4de klasse bij den waterstaat in Zuid-Holland.

Civiel Departement.

Erkend en Toegelaten:

Krachtens Koninklijk besluit van 23 December 1857 no. 75 de heer Georg Heinreich Hermann Vaupel, als consul van Mecklenburg Schewrin te Batavia.

Ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, uit 'slands dienst, de adsistenten der eerste en tweede klasse bij de factorij voor den Nederlandschen Handel op Japan C. J. Textor en D. de Graeff van Polsbroek.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de elève-opzigter bij de burgerlijke openbare werken E. A. Orth.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk op het residentiekantoor te Magelang G. A. Pieters.

Op zijn verzoek, eervol, als translateur voor de Engelsche en Hoogduitsche talen te Soerabaija F. W. Mehlbaum.

Ter beschikking van den directeur der cultures, de ambtenaar der 2de klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië J. A. Focquin, onlangs van verlof naar Nederland teruggekeerd.

Ontheven:

Eervol van de verdere waarneming der functien van redacteur der Javasche Courant, de ambtenaar F. J. H. van Deinse.

Tijdelijk Opgedragen:

De redactie der Javasche Courant aan F. C. Bangert, hoofdcommies bij de directie der producten en civiele magazijnen.

Benoemd.

Tot translateur voor de Engelsche taal te Soerabaija F. Bogaard.

BIJ DE DIRECTIE DER PRODUCTEN EN CIVIELE MAGAZIJNEN.

Bevorderd:

Tot hoofdcommies, de eerste kommies bij de directie F. B. van Leeuwen.

Tot eersten commies de tweede commies bij de directie J. A. H. Buddingh.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE PADANG.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid, L. H. Deeleman, kapitein der genie.

Benoemd:

Tot lid J. Verheij, agent der factorij van de Nederlandsche Handelmaatschappij aldaar.

BIJ DE HOOFDCOMMISSIE VAN ONDERWIJS IN NEDERLANDSCH-INDIE,

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, J. C. Teengs, lid van de factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene veeljarige diensten.

Benoemd:

Tot lid, jhr. mr. D. A. Junius van Hemert, directeur der middelen en domeinen.

Magtiging verleend:

Tot de uitreiking aan E. W. Multer, op zijn verzoek, eervol ontslagen officier van gezondheid der 1ste klasse, eener acte van toelating tot de uitoefening van de genees- en heelkundige practijk te Soerabaija.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Bevorderd:

Tot onder-intendant der 1ste klasse in de eerste militaire afdeeling op *Java*, de onder-intendant der 2de klasse J. W. Oosterhout

Tot betaalmeester der 1ste klasse, de adjunct-intendant F. Bosch.

Tot aspirant betaalmeester, de adjundant onder-officier fungd. betaalmeester G. L. C. F. Hees, van het garnizoensbataillon in de eerste militaire afdeeling Java.

Verleend:

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van een jaar, buiten bezwaar van 's lands kas, aan den controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Kediri C. W. F. Neijs.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Maart.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Maart, den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag, den 10den Maart aanstaande:

a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur van financien brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat, gerekend van af den 11den Maart aanstaande, gedurende eene maand, bij de lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaija ingewisseld kunnen worden de, op dien datum verschenen, coupons der 4½ pCt. obligatien, en dat, na verloop van den hiervoren gestelden termijn, geen inwisseling van voorschreven coupons zonder speciale autorisatie zal mogen geschieden.

De directeur van financien brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, gerekend van af den 11den Maart aanstaande, gedurende den tijd van één maand, bij de lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaija verwisselbaar zullen zijn, de op den 15den Januarij ll. uitgelootte 4½ pCt. obligatiën, gecreëerd krachtens gouvernements besluit dd. 3 Augustus 1854 no. 17, van welke de nummers in de Javasche Courant van den 19den Januarij ll. no. 6 door de algemeene rekenkamer zijn opgegeven.

Na verloop van den bepaalden termijn, zal geene inwisseling van de in deze bedoelde effecten, zonder speciale autorisatie, mogen plaats vinden.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 3 Maart, voor de woning van den heer J. Schäfer, op Goenong-Sari, door Gebr. Veit.

en

Voor het commissiehuis van J. Speet.

Op Vrijdag, den 4 Maart, voor het woonhuis van den heer Hartwig, in het kampement, no. 83, door van Slooten Morgan, en Co.

en

Voor het commissiehuis van Gebr. Roselje en Co.

Op Maandag, den 7 Maart, wegens vertrek, voor het woonhuis van den majoor van Langen, in het Kampement, door van Slooten, Morgan & Co.

Op Dingsdag, den 8 Maart, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan en Co.

en

Op het Heemradenplein, à 4 pCt. vendusalaris, door Cassalette en Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door Auw Oenio, te Djamblang, van wijlen den chinees The Hokiang.

Door de weeskamer te Batavia, in het faillissement van den chinees Lim IJa.

Door de weeskamer te Soerabaija, in het faillissement van den chinesche vrouw Tan Swienio.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 23sten Februarij tot en met den 1sten Maart 1859.

MARINE HOTEL. C. S. van Heeckeren en Echtgenoot, van Samarang. — Th. de Mol van Otterloo, van Soerabaija. — F. Spengler, van de Reede. — C. Bramers en Echtgenoote van Padang. — L. Struijk, van Melbourne. — J. Walland en Echtgenoote, van Buitenzorg. — L. W. van Rijn van Alkemade, van Samarang. — J. L. Simon, van Soerabaija.

JAVA HOTEL. J. R. de Boer, van Indramaijoe. — A. J. Kroef, van Onrust. — A. Leeflang, van Rotterdam. — P. C. Leeflang, van de Reede. — E. Jurrian, van Melbourne. — E. H. Boom en Familie, van Weltevreden. — W. Levenstein, van de Reede. — Engel en Familie, van Djocjokarta. — B. J. Schipper, van Soerabaija. — G. F. Charlier, van Banda.

Vertrekkende Personen.

Mevrouw de weduwe Smulders. — Jhr. Th. van Capellen. — G. M. Drummond en Familie.

Advertentiën.

Getrouwd:

W. A. ZILVER RUPE,
met
H. M. SUERMONDT.

BATAVIA, 24 *Februarij* 1859. (682)

Gehuwd:

E. H. DOERRLEBEN
Kapitein der Infanterie.
met
E. J. GROENEWALD.

Eenige kennisgave.
BUITENZORG, 28 *Februarij* 1859. (699)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *K. H. Neirinkx, Reep.*

TIMOR KOEPANG, 6 *Januarij* 1859. (697)
Eenige kennisgave.

Bevallen van een' ZOON, *S. P. T. Henckel, Gallas.*
SOERAKARTA, *den* 19 *Februarij* 1859. (692)

Bevallen van eene DOCHTER, *P. E. de Si o*, Echtgenoote van

G. A. VAN KESTEREN.

Makasser, 8 *Februarij* 1859. (654)

Heden overleed alhier de Heer *C. F. A. Persille*, Echtgenoot van

J. H. PERSILLE,
geb. *van der Meulen*

BATAVIA, 18 *Februarij* 1859. (655)

Heden overleed in den ouderdom van ruim *veertien maanden*, ons eenigst kind, *Anna Wilhelmina.*

J. W. J. WITSEN ELIAS.
A. WITSEN ELIAS.
geb. *de Hanitz.*

BATAVIA, den 20sten *Februarij* 1859. (645)

Heden overleed na een smartelijk, doch geduldig lijden, onze veel geliefde moeder en behuwdmoeder, *Elisabeth Mingaars*, laatst Weduwe van den Heer *Cornelis Sint Nicolaas*, in den ouderdom van 72 jaren, diep betreurd door hare kinderen en klein kinderen

Uit naam der familie
A. J. J. HANSEN.
H. P. J. HANSEN.

BATAVIA, 20 Februarij 1859. (703)

VENDUTIE

Donderdag den 3den Maart,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
voor Rekening van wien zulks zoude mogen aangaan,
zonder Reserve,
van eene aanzienlijke partij door zeewater beschadigd

HOEPEL-, BAND- EN RONDIJZER,

alhier aangebragt met het schip ***Ferdinand en Louis,*** Kapt. DE WEERD.

VOORTS:

zeer fraaije en compleete **Engelsche Pleeje WAGENTUIGEN,** van *Milroy*, met fraaije rood gewerkte **Onderkussens,** fraai **GORDIJNENGOED** groote Bloemen. aan stukken van 32 El, zeer fraaije **Fransche CHITZEN en JACONETS** uit de fabriek van DOLPHUS MIEG & Co. te *Mulhausen*, aan stukken van 75 Ellen, **damaste TAFELLAKENS en SERVETTEN,** kistjes **KAARSEN** van 4 en van 6 in het Pond en **LANTAARNKAARSEN.**

Fijne **LONGCLOTH** SO en MH aan Stukken van 33 El.

TAPIJTEN, ALKATIEVEN, Cabretten en Zijden HANDSCHOENEN van JOUVIN, fijn **ORLEANS,** Chinesche roode **Zijden ZAKDOEKEN.**

ALSMEDE

3000 Singapore PLANKEN,
EEN PARTIJ SOERABAIJSCHE AARDAPPELEN
en 50 vaatjes GROENE ZEEP.

(658)

Op de Vendutie

Van DONDERDAG,
bij **J. SPEET,**
zullen Drie groote fraaije MOLEN BUFFELS, worden verkocht. (696)

TOT SLUITING VAN EEN FACTUUR,

zal op de Vendutie van Donderdag voor het Commissiehuis van J. SPEET, *zonder reserve* worden verkocht:

100 kistjes van 1 dozijn
ST. ESTEPHE-MEDOC,
100 kisten van 4 dozijn
MARGAUX-MEDOC
en eene partij
Engelsch Aardewerk.

VENDUTIE

Op Donderdag den 3den Maart 1859,
wegens vertrek
voor het woonhuis van den WelEdG. Heer
J. Schäfer
op ***Goenoeng Sahari*e,**
door
GEBS. VEIT.
Van ***Stoelen, Banken, Tafels, Kasten, Spiegels, Hang- en Tafellampen, Glaswerk;***
voorts:
van eene ***Bendij*** en eene hardloopend ***Bendie-paard.***
(663)

VENDUTIE

op Vrijdag 4 Maart 1859,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & C°.
van ***Kramerijen, Boter,*** fijne ***Heeren-Hemden, Gordijngoed, Kousen, Hang- en Tafellampen,*** Linnen ***Zakdoeken,*** gebleekt Linnen in stukken van 54 El, ***Haardoek, Handschoenen, Spreijen, Pleeten Olie & Azijnstellen,*** dito ***Likeurstellen, Vingerglazen, Klokjes, IJzeren Kinder-Ledikantjes,*** losse en gezette ***Brillanten,***
IJZEREN BALLAST KOGELS,
etc., etc. (671)

OP DE VENDUTIE

Van Vrijdag, den 4 dezer,
voor het Commissiehuis van de ondergeteekenden
zal mede verkocht:
100 VAATJES PUIKE BOTER.
100 STUKJES JAPANSCHE ZIJDE.
voorts:
Voor Rekening van wie zulks zoude mogen aangaan de hieronder gemelde Meubelen, beschadigd aangebragt van Nederland per het schip *»Patriarch Samhiri"* als:
8 Tafels met marmerblad
2 Spiegelkasten.
2 Boeken-Kasten.
1 Kleedspiegel.
1 Bloem-Tafel.
2 Consoles.
(730) GEBR. ROSELJE en CO.

VENDUTIE

op VRIJDAG, den 4 Maart 1859,
Wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEdG. Heer
HARTWIG, in het Kampement No. 83.
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & C°.
Van eenen netten inboedel bestaande uit Spiegels, Schilderijen, Hang-, en Tafellampen, Canapés, Kasten, Ledikanten, Tafels, Stoelen, Matten, voorts nog Bendies, Bendiepaarden, Tuigen, etc.
(661)

VENDUTIE

Op Maandag, den 7 Maart 1859,
wegens vertrek:
voor het woonhuis van den majoor *Van Langen,*
in het kampement,
door **Van Slooten, Morgan & Co.**
Van eenen netten inboedel, bestaande uit: Spiegels en Schilderijen, Hang-, Tafel- en Muurlampen, Consoles, Etagères, Canapés, Stoelen, Kasten, IJzeren en Houten Ledikanten, Matten, Porcelein, Glas- en Aardewerk, voorts nog Rijtuigen, 2 spannen goed gedresseerde Wagenpaarden, 2 goed gedresseerde Sandelwood Rijpaarden, Tuigen, etc. (724)

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 8 Maart 1859,
Voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & C°.,
Van Wagens, Bendies, Paarden, IJzerwerk, Lijnwaden, Chinesche Zijde, en Preciosa's.
PARKET ACTIE.
En eene partij Zilverwerk, toebehoorende tot den boedel van wijlen den kapitein der Chinezen, ONG BOENHIAN.
(721)

HOUT-VENDUTIE.

Op Dingsdag den 8sten Maart 1859, op het Heemradenplein,
à 2 pCt. Vendusalaris,
door
CASSALETTE & CO.,
van
JATTIEHOUTEN BALKEN
en
CHINESCHE DOODKISTPLANKEN
(740)

Uit de vermaarde fabriek van *Nicole frères* te *Genève,*
heeft de Ondergeteekende ontvangen,
EEN FACTUUR
MUZIJKDOOZEN,
van Palisanderhout,
spelende 12 aria's uit de meest gezochte Opera's of 6 ouvertures.
Deze doozen worden niet op de oude moeijelijke wijze met een sleutel, maar volgens eene zeer eenvoudige en gemakkelijke methode opgewonden.
(660) J. SPEET.

TOKO ESMIOL.

Ondergeteekenden thans tot de vaste overtuiging gekomen zijnde, dat door concurrenten te Batavia woonachtig verspreid word, dat sedert den dood des Heeren **Chama,** de werkzaamheden, Koks en Banketbakkers affaire betreffende, bij hen slechts door inlanders ten uitvoer gebragt worden, achten zich verpligt, het geëerde publiek te verwittigen, dat zulks geheel bezijden de waarheid is, en dat bovengenoemde werkzaamheden voortdurend door Europeanen, met de meeste zorg ten uitvoer gebragt en bestierd worden.
Zij bevelen zich bij continuatie minzaam aan, voor al hetgene wat tot hun vak betrekking heeft als: Tokohandel, Commissiën voor Suiker-raffinarij, Siropen, Banket en Suikerwerk.
De levering van provisiën en dranken.
Het aanrigten van Déjeuné's diné's en Soupé's, zoo gevorderd met bijlevering van de benodigde serviezen.
(716) CHAMA EN Co.

N. PASCAL,

Fabricant de chaussures de Paris,
à *Noordwijk,* près le *Bazaar Baroe.*

A l'honneur de prevenir le public, qu'il vient de recevoir par la malle, un assortiment complet de
Chaussures pour hommes et pour dames.
Souliers découverts à boucle, Brodequins chevreau doré, Satin laine claqués vernis avec élastique, Satin blanc et noir.
Plus cuirs vernis et Etoffes variées, pour la confection de chaussures sur mesure. (675)

WOODBURY & PAGE

wachten slechts op de ontvangst hunner KASSEN, LIJSTEN, etc., om hun Atelier op Rijswijk naast LEROUX op nieuw te openen.
In het begin van Maart zal alles aangekomen zijn.
Inmiddels hebben zij gelegenheid onderwijs te geven
in de Photographie,
aan een ieder, die deze kunst verlangt te leeren.
TE KOOP:
CAMERA'S, CHEMICALIEN, ETC. (689)

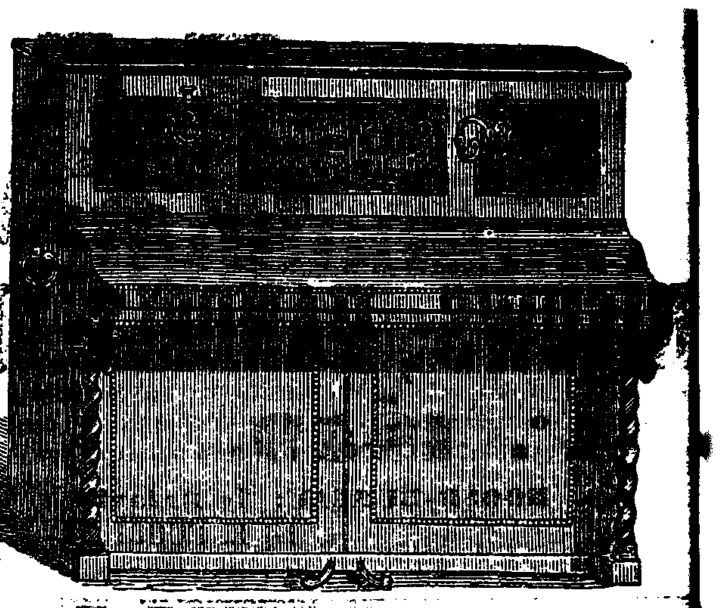

F. BERDEN & CIE
FAB^T DE PIANOS
A BRUXELLES
Depôt pour tout Java.
CASSALETTE & Co.
BATAVIA. (649)

Ontvangen met de schepen:
Nassau en Benjamins.
20 oxhoofden Roodewijn **St. Estèphe**
12 " " **St. Emilion**
Beide partijen van uitmuntende kwaliteit.
(674) CASSALETTE EN Co.

WITTE BARCELONA BRANDEWIJN
en
ECHTE VELVET COGNAC,
à *f* 40,— pr. douzijn.
(659) bij J. SPEET.

A. HERMENT & BASTIÈRE
hebben ontvangen:
Zeer fijn zwart en gekleurd **Laken,** een assortiment **Tricot fantaisie,** zwarte **Satin de laine** en wit **Russisch Linnen** voor Broeken; **Cachemir Merinos,** zwarte **Zijde, Tricot en Schotsche Stoffen** voor Jassen; een uitgezocht assortiment **Fantaisie- en Balvesten,** fijne **Hemden,** mooije **Dassen, Glacé en Zijden Handschoenen,** zwarte en **Gibushoeden, Vest-, en Hemdenknoopen,** enz.
Benevens:
BORDUURSELS, STEEKEN, DEGENS, W KNOOPEN, enz.
voor Costumes van Civiele Ambtenaren, alsmede voor Ingenieurs. (684)

In Commissie ontvangen.

100 Stukjes Japansche Zijde, elegante Dessins.
(672) Gebrs. ROSELJE EN Co.

Tot het leveren van
SCHEEPSBEHOEFTEN
en
PROVISIEN
tegen de Civielste prijzen
beveelt zich aan
J. E. TEISSEIRE.
Werfstraat, 4 Maart, (715)

Vanille planten en stekken,

beste soort.
Adres
(695) H. M. VAN DORP.

Wissels op Nederland

bij
(709) B. KOPERSMIT en CO.

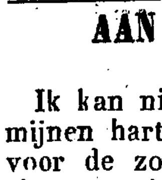

De ondergeteekende eene
WAGENVERHUURDERIJ
te **BAZAAR-BAROE** opgerigt hebbende, beveelt zich aan in de gunst van het geëerd publiek.
H. ORTH.
BATAVIA, 1 Maart 1859. 678)

AAN MIJNE VRIENDEN EN KAMERADEN,
te Tjilatjap.
Ik kan niet nalaten om langs dezen weg U nogmaals mijnen hartelijken en welmeenenden dank te betuigen, voor de zoo menigvuldige bewijzen van vriendschap als anderzints, welke ik gedurende den tijd, dat ik te *Tjilatjap* verbleef, van U ALLEN heb genoten.
Uw heilwenschende Vriend
J. L. DE LEEUW,
Adjudant-onderofficier voor memorie.
WILLEM I, 17 Februarij 1858. (698)

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, 4 Mars 1859.

Cinquième représentation du onzième de l'abonnement.

LA FAVORITE,

grand opera en 3 actes, musique de Donizetti.

Madame Ghymers-Ponsin remplira le rôle de Léonore.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises

Le Directeur-Gérant,
(704) VAN KINSBERGEN.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

THÉ-DANSANT.

Op Zaturdag den 12den Maart 1859

Namens de Directie:
De Secretaris,
(705) BRUGMAN.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

Receptie in den 3den graad
Donderdag den 3 Maart 1859,
des avonds ten 8 ure.

De Secretaris der Loge
(653) G. P. J. OCKERSE.

Spaarbank.

Zitdagen 3 en 17 Maart.

(701)

De ondergeteekende heeft de eer ter kennis te brengen aan de Inteekenaars op de plaat, voorstellende ***Een Ronging dans*** in de binnen landen van Java, dat volgens het den 22ste Februarij 1859, ontvangen berigt van den Heer ***E. Spanier,*** de vertraging bij de uitvoering der plaat toeteschrijven is aan ziekte van den Heer ***C. C. Last,*** belast met het overbrengen der teekening op steen.

Met hetzelfde berigt is tevens te kennen gegeven, dat de verzending der platen op ultimo Februarij ll., zoude plaats hebben, terwijl twee proeven alhier aangekomen ter bezigtiging gedeponeerd zijn: eene bij den Boekhandelaar ***Lange en Co.*** op Rijswijk, en de andere in de Stad, bij de Heeren ***Kolff en Co.***

(684) A. VAN PERS.

Bij de Ondergeteekenden

VERKRIJGBAAR:

SCHEEPSMASTEN, SPIEREN, RAAS,

van verschillende dimensien.

(725) REHLING & EKSTRöM.

Een gehuwd PERSOON, van een onbesproken gedrag, kunnende goede getuigschriften produceren, wenscht zich ten spoedigste geplaatst te zien als Administrateur of Opziener bij een Suikerfabriek of bij eene andere Landelijke Onderneming. Adres franco Litt. N bij den Uitgever van dit Blad.

(722)

200,000.

PALEMBANGSCHE DAKPANNEN.

bij partij ***à f 35.— Contant.***

Verkrijgbaar bij
(714) BUIJS, JACOBSEN EN Co.

VERLOREN

In de verledene week ***Eene bruin Lederen Zak portefeuille.***

De vinder kan des verlangende eene belooning erlangen.

Adres
(720) G. KOLFF EN Co.

Verloren

Een notitieboekje; de eerlijke vinder gelieve het bij den ondergeteekende terug te bezorgen, kunnen de eene billijke belooning erlangen.

(680) H. M. VAN DORP.

De ondergeteekende verzoekt een ieder, welke in het bezit mogt zijn van een GOUD HOROLOGIE, waarvan het nummer is 788 merk EM 18 K, vroeger ter reparatie bij den gewezen Horologie-maker ***Gugert*** gegeven zijnde en door dien persoon zoek gemaakt, hem ondergeteekende daarvan kennis te willen geven.

(675) T. B. IHNEN.

PEINTURE. DORURE.

Lecotey

a l'honneur de prevenir le puplic de ***Batavia,*** qu'il vient d'établir un atelier en ville chez Mr. THONNERIEUX, ancien toko ***Pon.***

Fabrique **d'Enseignes** et de **Lettre** en tous genres; **Encadrement** de **tableaux, reparations d'antiquité**; **Ornement** pour **Marquises** et **Warangue; Peinture** sur métaux; **Stores** et **Transparent; Dorure** et **Etamage** de **Glaces; Réparation** de **bronze** de tous genres;

L'on peut égalemeut s'adresser à Nordwyck ou Mr. LECOTEY, tient à la disposition du public un assortiment de cadres pour glaces, tableaux etc. etc. (487)

Men verlangt, voor een rijstland in het Buitenzorgsche, een geschikt **Opziener** bekend met de werkzaamheden.

Adres in persoon aan den Administrateur Olislaeger te Tjitrap, of te Batavia aan
(683) P. H. MENU.

Eene geexamineerde **Dame** te Batavia, wenscht aan hare leiding te zien toevertrouwd, twee à drie Jonge Jufrouwen, met of zonder kost en inwoning;— het onderwijs wordt gegeven in 't Hollandsch, Fransch, Engelsch en al wat tot eene beschaafde opvoeding behoort.

Adres franco letter C. bij de Boekhandelaren,
(717) LANGE EN Co.

Een fatsoenlijk jong mensch, sedert eenige dagen uit Europa aangekomen, bekend met de Engelsche en Fransche talen, administratie enz. wenscht geplaatst te worden in den handel.

Adres
(667) G. KOLFF & CO., letter O.

Het Overlijden van den Heer **C. F. A. Persille,** geeft hoegenaamd geene verandering in onze zaken.

(656) VAN DER MEULEN EN Co.

TABAK.

Een jongmensch, grondig bekend met het vak van **Tabak** en het sorteren daarvan voor de Europesche markt, zag zich gaarne ten spoedigste in eene onderneming van dien aard geplaatst. Adres onder Letter **J.**

Bij de Boekhandelaren,
(666) G. KOLFF EN Co.

TE HUUR Een **huis** in de Beerendrechtslaan.

Adres
(670) A. THIEBAULT.

TE HUUR Een huis aan den weg naar Tanabang.

Te bevragen bij
(644) G. H. R. L. RUDOLPH.

TE KOOP of TE HUUR

Een huis gelegen op Kebon Sirie thans bewoond door den Heer Westenberg, te bevragen bij
(679) H. ORTH.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen Mevrouw de Weduwe *Nicolaas,* worden bij deze verzocht aangifte en betaling te doen binnen eene maand aan

den Executeur
P. HANSEN.

2 *Maart* 1859 (702)

LIVERPOOL & LONDON

INSURANCE Comp.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde Maatschappij, zijn bereid om polissen van assurantie op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het ameublement,*** gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsook op ***Suiker-, Thee- en Koffij-Etablissementen op Java.***

(687) PITCAIRN, SYME & Co.

ROYAL INSURANCE Comp.

of. Liverpool.

De Ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort met op de voordeeligste voorwaarden verzekeringen te sluiten tegen brandschade

op Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,

gelegen in de hoofdsteden of in de nabuurschap derzelven, alsook op **Woonhuizen, Thee-, Koffij-** en **Suiker-Etablissementen** op Java.

De premien van Assurantie zijn even billijk als die van andere Maatschappijen en in gevallen van verlies of schade door brand, worden de eischen met de uiterste naauwgezetheid en billijkheid vereffend.

(685) PITCAIRN, SYME EN Co.

De ondergeteekenden gaan steeds voort met de nieuwste en beste soorten van

STOOM-SUIKER-MACHINERIEN,

direct uit Engeland in te voeren,

En maken de FABRIKANTEN aandachtig op de billijke prijzen tegen welke zij bereid zijn dezelven te leveren. Nadere bijzonderheden daaromtrent zullen op aanvraag worden medegedeeld.

Zij bieden ook te koop aan

een complete **Watermolen** van **24** maal **48, IJzerwerk** voor een compleet Waterrad met verbindingstukken, geschikt voor een Suikermolen, diverse **Waarlooze Stukken** geschikt voor Watermolens van ***Lowmoor,*** IJzeren **Suikerpannen** van verschillende dimensiën, eenige **Perspompen** om het water tot op eene hoogte te doen rijzen, geschikt voor baden te maken, enz.

Ook wordt binnen kort van Engeland verwacht:

Een enkelde

CENTRIFIGAAL-MACHINE,

geschikt voor fabrieken alwaar reeds een stoomketel aanwezig is.

Voor nadere bijzonderheden betreffende de prijzen als anderzins, gelieve men zich te vervoegen tot
(686) PITCAIRN, SYME EN Co.

SUN FIRE OFFICE

Gevestigd te Londen sedert 1710.

De ondergeteekenden agenten van bovenbedoelde Maatschappij in deze gewesten, zijn bereid om tegen Brandschade te verzekeren, tegen de volgende premiën:

Gebouwen van steen met pannen gedekt gelegen in de steden, zoomede goederen in dezelve. . . . . 1 °/o 's jaars.

Gebouwen van steen met pannen gedekt, gelegen buiten de steden, en afgezonderd van andere gebouwen, zoomede goederen en meubelen, daarin aanwezig. . $\frac{1}{2}$ °/o »

Suiker en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van steen met pannen gedekt zoomede Goederen, Producten, Machinerien, gereedschappen, enz. daarin aanwezig. . . . . $\frac{3}{4}$ °/o »

Gebouwen van steen en hout of van hout alleen met pannen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig . . . 1 °/o »

Gebouwen van Hout, met sirappen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig. $1\frac{1}{4}$ °/o »

Schepen, liggende ter reeden . . . . 1 °/o »

(691) TOLSON, HUNT EN Co.

SPAARBANK,

TE BATAVIA.

Opgerigt door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost Indië.

Kommissarissen voor de Spaarbank maken bekend, dat volgens het nader publiek te maken verslag van den Staat der Bank, bij de onder ultimo December ll. afgeslotene rekening over het 2de Boekjaar, aan de inleggers vóór 1e October 1858 boven de gewaarborgde rente van 4 pCt., zal worden te goed gedaan eene rente van 3 pCt. 'sjaars, dus te zamen 7 pCt. 'sjaars of $1\frac{3}{4}$ pCt. per kwartaal. Deze renten zijn op de rekening der inleggers ingeschreven en kunnen naar verkiezing ontvangen of als nieuwe inlage bij de Bank gelaten worden.

Met herinnering aan Art. 16 en 23 van het Reglement, worden belanghebbenden uitgenoodigd om hunne inlegboekjes op den 3de, 10de, 17de of 24e Maart aanstaande ter bijschrijving aan den Penningmeester, den Heer ***J. van Lennep,*** aan te bieden.

Kommissarissen voornd:

VOUTE,
Voorzitter.

D. JANNETTE WALEN.
Secretaris.

(694)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van *ongemakken aan de borst.* De echtgenoot van K. S. . . . . , te *Utrecht,* had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet waaraan dit ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de Heer S. . . . . zijne vrouw de zalf en pillen van Holloway te doen gebruiken, zij bewilligde daarin; na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhoudende, was zij volmaakt hersteld,

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à f 1.— f 3.— 5.—.
Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—.

Te Banjoemaas	bij	M. S. Cherinan.
» Poerworedjo	»	F. Neumann.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok,
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co.

De ondergeteekende nog tot nadere inlichting opheldering der advertentie door hem geplaatst in den *Java-Bode* dd. 12 Februarij jl., No. 13, willende overgaan, laat hieronder den navolgenden brief in den Jare 1757 den 15e Januarij door de drie Zusters van wijlen den Heer **Elzo Sterrenberg** ontvangen, volgen:

T. B. IHNEN.

AAN DEN HEER BORCHERTS te *Stapelmohr.*

Alzoo het den Almagtige behaagd heeft den Heer **Elzo Sterrenberg**, UEds. broeder op den 12 Augustus 1756 uit dit tranendal weg te rukken, en zoo wij hoopen in zijne eeuwige heerlijkheid over te nemen, hebben wij het ons als pligt geoordeeld UEd. hiervan kennis te geven.

Onder anderen hebben wij de eer UEd. mede te deelen, als dat wij tot Executeuren in den boedel van genoemden heer benoemd en aangesteld zijn, in welke qualiteit ons op zijn tijd is toegebragt UEd. missive aan ZEd. geschreven dd. 4 November 1754, waarin UEd. ZEd. komt te vragen hoe het in 't vervolg met de bepaalde penningen zal wezen, onder verzoek van dezelve te melden, waarop wij dan tot UEd. narigt communiceeren, dat bovengemelde penningen zoodanig moeten blijven berusten en met de eerste gelegenheid aan onze gemagtigde over te remisseeren, zijnde de Heeren **Hendrik van HOMOET**, **Frans Adam CARELSON** en **Ambroise TEISSEIRE**, zamen woonachtig te Amsterdam.

Voor het overige niets meer te melden hebbende wenschen wij UEd. Godes dierbaren zegen en gezondheid, en blijven met respect die zich noemen,

MIJNHEER!

UEd. Dw. Dienaren,

(*w. g.*) J. H. COORTSEN.

(665) GME TEISSEIRE.

CONSULAAT-GENERAAL VAN FRANKRIJK.

BEKENDMAKING.

De kanselarij van het consulaat-generaal van Frankrijk is voor het publiek geopend des voormiddags van 9 tot 12 uren, en des namiddags van 1 tot 4 uren, zon- en feestdagen uitgezonderd. (1)

Men uitzondering van wettige vrijstelling, worden de reizigers die hunne reispassen naar Frankrijk wenschen te doen viseren uitgenodigd zich persoonlijk ten burele der kanselarij te vervoegen.

Geen reispas van eene andere plaats der kolonie over den post gezonden of door tusschenkomst van een derde bezorgd zal tot het visa worden toegelaten; evenzoo zal worden gehandeld ten aanzien van reisbrieven, welke door derden van wege ter reede van Batavia aangekomene passagiers, die zich niet naar den wal zouden hebben begeven, mogten worden aangeboden.

Reispassen door de bevoegde autoriteit buiten den omtrek der residentie Batavia afgegeven, zullen, alvorens tot het visa van den consul-generaal van Frankrijk te worden toegelaten, door den consulairen agent van Frankrijk ter plaatse waar dezelve zijn uitgereikt, en bij gemis van zoodanigen agent, door den heer Assistent-Resident voor de politie te Batavia moeten zijn geviseerd.

Op dagen der sluiting van de mail naar Europa zullen de aanzoeken tot visering der reispassen slechts tot 's middags ten 12 ure worden aangenomen.

De Kanselier van het Consulaat-Generaal,

HENRY DU CHESNE.

BATAVIA, *den 1sten Maart.* (712)

(1) Te *Tanah-Abang*, aan de linkerzijde der rivier, het huis van den heer *R. Smith.*

Consulat Général de France.

AVIS.

La chancellerie du Consulat Général de France est ouverte au public de 9 heures du matin à midi, et de 1 heure après midi à 4 heures, les dimanches et jours de fête exceptés (1).

Sauf les cas de dispense légitime, les voyageurs qui désirent faire viser leurs passeports pour la France, sont invités à se présenter en personne au bureau de la chancellerie.

Aucun passeport transmis d'un autre point, de la colonie, soit par la voie de la poste ou par l'entremise d'un tiers n'est admis au visa; il en est de même de tout titre de voyage présenté par des tiers, de la part de passagers arrivés en rade de Batavia qui ne seraient pas descendus à terre.

Tout passeport delivré par l'autorite compétente, hors de la circonscription de la Résidence de Batavia, devra, pour être admis au visa du Consul Général de France, avoir au préalable été visé par l'agent consulaire de France du lieu ou il été délivré ou, à défaut d'un tel agent, par Mr. l'Assistant-Résident de police de Batavia.

Les jours de fermeture de la malle pour l'Europe, les demandes de délivrance ou visa de passeports ne seront reçues que jusqu'à midi.

Le Chancelier du Consulat Général,

HENRY DU CHESNE.

BATAVIA, *le 1er Mars* 1859. (711)

(1) à Tanah-Abang, rive gauche, maison de Mr. *R. S*[illegible]

---

237 Ned. Staatsloterij.

Voor de 5e of laatste klasse zijn nog cenige loten disponibel.

Nog nie uitgeloot de prijzen

f 100,000. en *f* 50,000.

BATAVIA, 1859. H. M. VAN DORP.

(700)

Vergulde en Palissanderhouten

LIJSTEN,

tegen billijke prijzen.

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1859. (677)

BURGERLIJK WETBOEK

VOOR

NEDERLANDSCH INDIE.

met aanteekeningen van Mr. **C. A. de Jongh**, *Vice-President van het Hoog-Geregtshof.*

Dit Handboek van erkend nut en waarde voor *Regterlijke en Administratieve Ambtenaren, Praktizijns en Kooplieden:* wederom ontvangen en te bekomen, in fraai linnen band ad *f* 13,— bij

(225) G. KOLFF EN Co.

G. KOLFF & Co. te BATAVIA, **hebben ontvangen: eene uitgezochte factuur**

BEHANGSELPAPIER

van 30 verschillende nieuwste en fraaiste Desseins.

Monsters worden op aanvrage afgeleverd en tegen de billijkste prijzen genoteerd. (690)

Door overhaast vertrek niet in de mogelijkheid geweest zijnde van alle mijne vrienden persoonlijk afscheid te nemen, roept de ondergeteekende aan hen een' hartelijk Vaarwel toe!

H. J. VAN DER PLAS.

Ter Reede Batavia aan boord van het Ned. Schip ***Jason*** *den 2 Maart* 1859. (706)

VERTREKKENDE PERSONEN.

F. G. Pfeiffer, kapitein der Infanterie naar Nederland. (707)

HET STOOMSCHIP PADANG,

Kapt. **SCHIPPER**,

vertrekt via **Samarang** en **Soerabaija** naar **Macassar** en de **Molukkos**, 2 maal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Omstreeks den 8sten dezer zal eene der Stoomschepen van den ondergeteekende naar **Borneo's Westkust** vertrekken.

Informatiën bij

(708) W. CORES DE VRIES.

VRACHT EN PASSAGE NAAR MACASSAR

wordt aangeboden met het Nedederlandsch Schip

CANTON,

kapt. **H. J. TWEEHUIJS,**

om tegen medio Maart derwaarts te vertrekken.

Adres bij

de Agenten

(668) SCHIMMELPENNINCK EN Co.

PASSAGE NAAR JAPAN

en

Vracht en passage naar Manilla

per Ned. brikschip

HENRIETTE,

Kapt. **ROBINSON.**

De Agenten.

(662) SCHIMMELPENNINCK EN Co.

PRESIDENT PLATE,

Kapt. **J. C. Harten.**

Met het bovengenoemd snelzeilend **Fregatschip**, uitmuntend tot den overvoer van **PASSAGIERS** ingerigt en uitgerust, wordt passage aangeboden naar **AMSTERDAM.**

Genoemde bodem alhier beladen wordende, zal tegen het laatste gedeelte der maand Maart ten vertrek gereed zijn, en worden belanghebbenden die van deze gelegenheid wenschen gebruik te maken, verzocht zich ter bekoming van nadere informatiën te vervoegen bij den Gezagvoerder in het Hôtel der Nederlanden of bij

De Agenten,

(648) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

JOHANNA CHRISTIN[A]

Kapt. **J. R. de Boer.**

Met het bovengenoemd extra doelmatig gerigt en snelzeilend Barkschip, eerstd[aags] alhier beladen van de kust terug verw[acht] wordende, bestaat nog gelegenheid tot

PASSAGE NAAR AMSTERDAM.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te [ver]voegen bij

De Agenten,

(647) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN C[o.]

Passage naar Nederlan[d]

Wordt aangeboden met het daartoe zonder doelmatig ingerigt snelzeilend [Ne]derlandsch Barkschip

NIEUWLAND,

Kapt. **P. G. POTT.**

Eerstdaags van de kust alhier terug verwacht [wor]dende.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te ad[dres]seeren bij

De Agenten,

(646) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN C[o.]

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het Ned. Schip

DE ZWAAN,

kaptein ***K. J. van Hemert.***

Deze snelzeilende bodem bevеelt zich door des[zelfs] schoone inrigtingen bijzonder aan voor den overv[oer] van familien en enkele personen; dezelve voert bekwaam Scheepsdoctor en is verder voorzien [van] alle gemakken die het verblijf aan boord aangena[am] kunnen maken.

Het vertrek van dit vaartuig is bepaald tegen einde van April regtstreeks van hier.

Nadere informatiën zijn te bekomen alhier te [Sa]***marang*** en te ***Sourabaija***,

bij

De Agenten,

(719) B. KOPERSMIT & Co.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het Nederl. Schip **Vier Gebroeders** kapt. **J. C. BUNK**, hebbende uitmunten[de] inrigtingen voor passagiers.

Het vertrek naar Nederland van dezen bodem [is] tegen het einde dezer maand plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen alhier, te *Samar[ang]* en te *Soerabaija* bij de

Agenten

(718) B. KOPERSMIT en C[o.]

VRACHT EN PASSAGE NAAR CHERIBO[N]

met het Ned. Schip

ADMIRAAL PIET HEI[N]

kapt. **L. HAZEWINKEL,**

om **Zondag** den 6 Maart te vertrekken.

Adres bij

(664) HAAGER EN SCHUURMA[N]

VRACHT EN PASSAGE

naar SOERABAIJA (direct)

wordt aangeboden met het Ned. Schip DERKINA TITIA,

kapt. **P. Esink.**

Zullende *aanst. Zondag*, 6 dezer zeilen.

Adres bij den gezagvoerder in het *Hôtel der Ne[der]landen* of bij

de Agenten

(715) DÜMMLER EN Co.

BATAVIA

Reeds gisteren hebben wij, in een extra nom[mer] de laatst per telegraaf ontvangen berigten van B[ali] medegedeeld, die wij voor onze inteekenaren bu[iten] deze hoofdplaats nogmaals opnemen.

Volgens die telegrafische berigten, is de Gene[raal] Majoor E. Steinmetz, Commandant der Bonische e[xpe]ditie, bij een vijandelijken aanval, gekwetst en gevolge daarvan naar Sourabaija vervoerd gewor[den].

Bij het doen eener verkenning, bekwamen onze t[roe]pen een 50 tal dooden en gewonden.

Onze troepen hebben eene vijandelijke Cavall[erie] charge afgewacht, zonder dat deze de minste ver[war]ring in de gelederen veroorzaakte. Zij lieten [den] vijand eerst tot op 20 passen naderen, en open[den] als toen hun vuur, waardoor een groot aantal vija[nden] van hunne paarden stortte en de aanval afgesl[agen] werd.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 2 Maart 1859, No. 18.

De gezondheidstoestand der troepen laat niets te wenschen over en alles gaat naar wensch.

Men deelt ons nog mede, dat de Generaal-majoor Steinmetz, bij eene wandeling buiten de voorposten, aan zijn linkerarm gekwetst en ter verpleging in het hospitaal te Sourabaija is opgenomen.

Het opperbevel over de troepen is alsnu op den tweeden commandant der expeditie, den kolonel Waleson, overgegaan.

Men is nog niet naar Boni opgerukt; de weg derwaarts is met djagon struiken versperd. Den 16den Februarij werd, door het 5de en 10de bataillon, eene verkenning gedaan, waarbij de luitenant Schelfhout sneuvelden en de luitenant der cavallerie van der Heijde gekwetst werd.

Op het Stoomschip *Amsterdam*, is een zestigponder gesprongen, ten gevolge waarvan de luitenant Gravehorst en twaalf matrozen gewond raakten.

De Marine heeft de versterkingen, aan de monding der rivier Tjenrana, genomen.

— Gedurende de maanden Januarij en Februarij

is in de spaarbank gebragt *f* 25490 en	*f* 20879.61
of te zamen	*f* 46369.61
en teruggegeven *f* 5121.50 en *f* 4486.85 .	» 7608.35
Tot ultimo Februarij 1859 beloopen de inlagen in het geheel van 471 inbrengers	» 270123.46
en zijn tot dien datum teruggenomen . .	» 40628.80
Zoodat ingelegd blijft	*f* 229,494.66.

— Zaturdag avond is, in de rivier Pasangrahan, komen aandrijven en nabij Bazaar Assam, aan de Schutsluis, opgevischt het geschonden en reeds tot ontbinding overgegane lijk eener inlandsche vrouw. Bij onderzoek is gebleken, dat dit lijk dat van de zeventigjarige Saîena, op het land Kebon Djerok woonachtig, was. Reeds ll., Dingsdag was zij uitgegaan, om padi te snijden en, daar zij aan zenuwtoevallen onderhevig was, vooronderstelt men, dat zij bij ongeluk in het water is ingestort. Haar broeder Gaijong, die aan den kant der rivier gras sneed, was de eerste, die het lijk zijner zuster ontdekkte.

— Naar wij vernemen, is de vermoedelijke dader van den moord, in den nacht van den 19den op den 20sten Februarij (Zie ons No. 16, op het Waterlooplein aan een europeesch soldaat gepleegd, in verzekerde bewaring genomen.

— Per telegraaf is alhier de tijding ontvangen, dat het Nederl. schip *Delft*, gezagvoerder van Geelkerken, ll. Zondag, op de reede van Sourabaija, is afgebrand. De inhebbende lading bestond hoofdzakelijk uit suiker, waarvan eene groote hoeveelheid moet verloren gegaan zijn.

— Men schrijft ons van Buitenzorg, dd. 1 Maart:

Gisteren morgen, den 28sten Februarij, is het bestuur dezer afdeeling door den aftredenden Assistent Resident *S. van Deventer Jsr.* aan den nieuw benoemde Assistent Resident *A. A. M. N. Keuchenius* overgedragen, en door dezen dadelijk aanvaard.

De Heer *van Deventer* is, met zijne familie, te twee uren in den middag, naar Batavia vertrokken, om aldaar zijne nieuwe betrekking, als Inspecteur van Financien, te aanvaarden. Vele ingezetenen deden ZEdG. uitgeleide en lieten van hunne belangstelling blijken.

Batavia. Wij zijn thans in de gelegenheid, de volgende bijzonderheden omtrent de expeditie tegen Boni en de inname van Badjoa mede te deelen.

Gedurende zijn aanwezen te Makasser, werd de gouvernements-commissaris voor Celebes en Onderhoorigheden door den koning van Goa bezocht, die sterk en bij herhaling er op aandrong, dat het hem zou vergund worden deel te nemen aan de krijgsverrigtingen tegen Boni, opdat hij daardoor een bewijs van zijne trouw aan het gouvernement zoude kunnen geven. Hij werd voor zijn aanbod bedankt, met de verzekering, dat daarvan gebruik zoude worden gemaakt, wanneer de noodzakelijkheid daartoe mogt ontstaan.

De geruchten omtrent de zaken in Boni waren zeer uiteenloopend en weinig te vertrouwen.

Den 24sten Januarij arriveerde de gouvernements-commissaris te Bonthain, waar zich reeds een groot deel der expeditionnaire magt had verzameld.

De vertraagde aankomst van eenige transportschepen maakte hier eenig oponthoud noodig, zoodat eerst den 3den Februarij de togt kon worden voortgezet tot Sindjai, eene vestiging in de golf van Boni. Den volgenden dag liet het escader het anker vallen ter reede van Badjoa, alwaar bij de aankomst van den commissaris geen zendeling van den wal aan boord kwam, zooals anders gebruikelijk is.

Den 5den Februarij zond de commissaris drie inlandsche zendelingen, van een witten pajong voorzien, naar den wal om het ultimatum te overhandigen, welke stuk de commissaris liet vergezeld gaan van een brief aan de koningin en hadat van Boni, waarbij o. a. verzocht werd, binnen driemaal 24 uren antwoord te hebben.

Toen de zendelingen den wal naderden, verzamelde zich daar spoedig een met geweren gewapende hoop volk, die hen uittartte om te landen.

De zendelingen, begrijpende dat het geene zaak was om op dat oogenblik te landen, keerden onverrigter zake terug.

Den volgenden dag weder naar den wal gezonden, werden zij evenwel behoorlijk ontvangen, terwijl het ultimatum, door drie van de hoofdplaats Boni overgekomene rijksgrooten, in ontvangst werd genomen.

In den morgen van den 9den Februarij, kwamen bij den commissaris een zendeling en een tolk van het hof van Boni, met het mondeling verzoek om uitstel voor de beantwoording van het ultimatum, tot dat Soping en Wadjo zouden zijn geraadpleegd.

Aan de koningin werd een uitstel verleend, uiterlijk tot den vroegen morgen van den 10den Februarij, doch deze dag ging voorbij, zonder dat eenige tijding van Boni kwam, waarop de commissaris, in overleg met de generaal-majoor commandant en chef der expeditie besloot den volgenden dag eene oorlogsverklaring met een geleidebrief aan de koningin en hadat van Boni te zenden, in welke verklaring de reeds bekende grieven tegen Boni opgesomd en de goedgezinde bevolking aangemaand werd zich te onderwerpen, in welk geval zij in hunne personen en goederen de bescherming van het Gouvernement zouden ondervinden.

De zendeling, welke dit manifest en den brief naar Badjoa overbragten, werden aan den wal toegelaten. Zonder magtiging uit de hoofdplaats wilde men evenwel het manifest niet aannemen, waarom de zendelingen een geruimen tijd op die magtiging bleven wachten, tot dat zij, op de nadering van eenige door de oorlogschepen uitgezonden verkenning sloepen, onverrigter zake werden teruggezonden en met den brief en het manifest naar boord terug keerden. De noodige maatregelen werden echter genomen, om het manifest algemeen bekend te maken en onder de volken van Zuid-Celebes te verspreiden.

Inmiddels was de marine en militaire magt onvermoeid bezig geweest met verkenningen zoowel van Badjoa zelf, als van de Tjenrana-rivier en andere punten van de Bonische kust.

Het oogenblik nu gekomen zijnde, waarop tot herstel van grieven, de kracht der wapenen moest worden aangewend, werd daarvan door den commissaris aan den commandant en chef der expeditionnaire krijgsmagt kennis gegeven; en door laatstgenoemde de order uitgevaardigd, om den 12den Februarij de landing te bewerkstelligen, en den eersten aanval tegen Badjoa te rigten.

De landing der daartoe bestemde drie kolonnes had in de beste orde plaats; daartoe waren aangewezen 250 man der maritieme divisie, het 10de bataillon, de 3 pd. batterij en eene halve compagnie sappeurs.

Aan de maritieme divisie, aangevoerd door den luitenant ter zee der 1ste klasse, *W. K. van Gennep*, was de aanval op den regter vleugel opgedragen. De tweede kolonne, onder majoor *Smits*, deed den aanval op het midden, en de derde kolonne, onder den kapitein *van der Hucht*, attakeerde den linker vleugel. De kolonnes werden geleid door de kapiteins *Schröder* en *Steck*, benevens den 1sten luitenant *Meijers*.

De tegenstand was kortstondig en het hevigst op den regter vleugel, waarheen een peloton infanterie ter versterking uit het centrum moest worden gezonden.

Die vleugel werd tot in den namiddag gestadig door tirailleurs verontrust en had ook een aanval van cavalerie te doorstaan, welke met succes werd afgeslagen door eene compagnie der maritieme divisie en eenige pelotons van het 10de bataillon infanterie, welke de kolonel, tweede commandant, *Waleson* derwaarts gezonden had, om genoemde divisie te ondersteunen.

Het verlies van den vijand bedroeg daarbij 30 man en 11 paarden, onder welke eersten, te oordeelen naar het harnachement en de wapens, twee hoofden.

Aan onze zijde is een matroos der maritieme divisie doodelijk en een inlander van het 10de bataillon ligt gewond.

Verdere bijzonderheden waren bij de afzending der berigten niet bekend.

Celebes en Onderhoorigheden. Gedurende de maand Januarij, is de rust in de landen onder Gouvernements beheer ongestoord gebleven.

Deze tegenstelling van hetgeen plaats vond, toen, bij de expeditie van 1825, alle velden en tuinen door den geringen man werden verlaten, mag voorzeker tot bewijs strekken der meerdere bevestiging van ons gezag aldaar.

In de afdeelingen Macasser, Noorderdistricten en Zuiderdistricten is men bezig de padivelden te beplanten.

In de afdeeling Boeleocomba en Bonthain wordt de padi gesneden; doch het laat zich aanzien, dat de oogst niet zoo gunstig zal zijn, als in het afgeloopen jaar.

Het djagongewas in de afdeeling Saleijer staat, uit gebrek aan regen, allerongunstigst.

De handel neemt steeds toe.

De vrijhaven Macasser werd gedurende 1858 bezocht, door 172 raschepen en 1218 praauwen.

Met inbegrip der specien was het cijfer van invoer *f* 4,967,566 en dat van uitvoer *f* 5,211,460.

Van Saleijer is het berigt ontvangen, dat de radja Boneratte derwaarts heeft gezonden zes Saleijerezen, opvarenden van eene praauw, te huis behoorende te Bonolohe (afd. Saleijer). Deze praauw was den 10den December ll., op de kust van Flores, nabij Rioeng, door roovers overvallen. De opvarenden hadden zich door de vlugt gered en zich vervoegd bij de bevolking van Potta, die hen huisvestte en verzorgde.

Eene kolonne, sterk 13 officieren en plus minus 350 manschappen, is, in den morgen van den 27 Januarij, van Makasser opgerukt naar Maros, om zich van daar te begeven naar het centrum der vlakte te Passar-Tjamba (Pankadjene) en daar post te vatten.

Timor. Gedurende de maand December heerschte alhier, met uitzondering van eenige weinige dagen, eene groote warmte, nu en dan slechts afgewisseld door eenige onweêrsbuijen. Een derzelve brak met eenen vreeselijken slag juist boven Koepang los; 14 buffels in een stal vielen, door den bliksem getroffen, dood ter neder. De steng van eene nieuw gebouwde, in de rivier liggende prahoe, werd in splinters geslagen; 2 gaten sloegen in den romp, terwijl eenig touwwerk verbrandde.

Volgens berigt van Delli, zouden twee Engelsche ingenieurs en eenige Chinezen aldaar zijn aangekomen, om, voor het huis d'Almeida te Singapore, de kopermijnen in het Portugeesch gebied van Timor te ontginnen.

Gedurende December zijn ingevoerd 101 picols rijst, 42 picols padi en 20 picols djagong.

De padi werd tegen *f* 5: — en de djagong voor *f* 3: — picol verkocht.

Menado (*Minahassa*). Op den 1sten Februarij jl., is alhier, in den ouderdom van acht-en-vijftig jaren, na een lang en smartelijk lijden, overleden de zendeling *J. G. Schwarz*, broeder der orde van den Nederlandschen leeuw.

De Minahassa verloor in hem haren oudsten evangelie-prediker, die, gedurende ruim vijf-en twintig jaren, met voorbeeldigen ijver en ongewone krachtsinspanning, tot verspreiding van het christendom in dit gewest werkzaam was, en die daarbij met eene liefderijkheid te werk ging, welke hem algemeene achting deed verwerven.

(*Jav. Ct.*)

Samarang, 26 Febr. Op den 19den dezer, begaven zich alhier 8 Eur. soldaten naar de rivier *Gabagan*, ten einde door middel van baden een weinig verkoeling te vinden, na het wat al te overmatig gebruik van sterken drank, door hun dien dag genuttigd. Ongelukkiger wijze werd een van hen door den stroom medegesleept, zonder door zijne kameraden gered te kunnen worden, en is zijn lijk den volgenden dag in de *Sebandaran* opgevischt.

(*Sam. Ct.*)

Soerabaija, 23 Februarij. Wij ontvingen gisteren het berigt, dat het schip *Souburg*, kapt. H. H. von Linderen, met eene lading diversen naar China bestemd, in straat Madura op de Wolfsklip geheel is verongelukt. De klip ligt onder water en is nergens op de bestaande zeekaarten aangewezen. Het schip stootte zoo hevig, dat het binnen 10 minuten in de diepte wegzonk, zoodat alleen de toppen der masten zigtbaar bleven. De kapitein en équipage hebben zich, alleen van eenige kleedingstukken voorzien, met de middelboot gered, waarmede zij behouden op Krabbeneiland zijn aangekomen. Van inventaris of scheepspapieren heeft men niets kunnen bergen.

— Men meldt ons van *Ternate:*

De weergesteldheid is, in de afgeloopen maand, tegen gewoonte, zeer droog geweest; de branding op het strand was echter weder zoo hevig, dat op vele plaatsen de weg langs hetzelve vernield en op sommige plaatsen onbegaanbaar is geworden. — De krater van den berg heeft gedurende deze maand aanhoudend en sterkgerookt; hetwelk voor den Inlander een gerusstellend teeken is.

5 Febr. — Gisteren avond arriveerde alhier het stoomschip *Padang*. — De meeste notabelen van *Ternate* hadden zich op het hoofd verzameld, ten einde zoo spoedig mogelijk iets nieuws te vernemen, toen zij censklaps, tot hunne niet geringe verbazing, die boot in de duisternis regelregt op het hoofd zagen aanhouden. — Hun vereenigd geroep van: »achteruit"! deed haar gelukkig spoedig afhouden; doch kon niet beletten, dat de leuningen van het hoofd als stroo werden afgeknakt en medegenomen.

Het onschuldig gezegde van iemand, die beweren wilde, dat hij de boot had achteruit geduwd, en die ook werkelijk daartoe pogingen had aangewend, deed de lachspieren in geen geringe mate in beweging komen en van den schrik herstellen.

(*Soer. Ct.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Wij ontleenen aan *le Nord* den volgenden telegram: *Londen*, 8 Jan. Eenige mogendheden, die met spijt de verwikkelingen en verlegenheid zien, die de houding van het Weener cabinet in de Europesche staatkunde brengt en bepaaldelijk in de diplomatische onderhandelingen, om het tractaat van Parijs volkomen uit te voeren, en die vermeenen, dat graaf de Buol tot dezen beklagenswaarden toestand bijdraagt, hebben regtstreeksche, zeer ernstige stappen gedaan bij den keizer van Oostenrijk, om hem de vervanging van zijn minister van buitenlandsche zaken te vragen.

— Wij laten hier een artikel uit de *Correspondance Autrichienne* volgen, dat betrekking heeft op het zenden van versterkingen naar Lombardije.

Hoewel de geïsoleerde pogingen van een schuldige en onverbeterlijke partij, om in sommige deelen van het Lombardisch-venetiaansch koningrijk onlusten te verwekken, op de kalmte en het gezond verstand der bevolkingen schipbreuk hebben geleden, stelt het feit-zelf echter, dat deze partij pogingen van dien aard heeft durven ondernemen, met het enkele doel, om ongerustheid op te wekken en te onderhouden, een ernstige uitnoodiging daar, om den gerusten en vreedzamen inwoners de volkomenste verzekering te geven van de handhaving der orde en rust, tegenover deze onophoudelijke provocatiën.

Geleid door dit vaderlijk voornemen, heeft het zijner katholieke Majesteit behaagd te bevelen, dat de troepen van het Lombardisch-venetiaansch koningrijk versterkt zouden worden. Deze versterkingen zullen bepaaldelijk bij de troepen te Venetie in garnizoen en in de onmiddelijke omstreken der hoofdstad plaats hebben. De gematigdheid en de vreedzame geest van het keizerlijk bestuur en der andere mogendheden, de goede verstandhouding, die tusschen de cabinetten bestaat, veroorloven niet, de beweegredenen van dezen maatregel in de respectieve houding dezer mogendheden te zoeken. Wij herhalen het, dat hij eenig en alleen ten doel heeft, om de vreedzame bewoners van het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk tegen elke poging tot verwarringen van de zijde eener partij, die schuldig is aan alle dwaasheden en misdaden, te beschermen.

Als vervolg op deze verklaring, die als half officieel aangemerkt kan worden, deelen wij den volgenden brief mede, den 6 Januarij uit Milaan aan de *Agence Havas* gezonden:

« Wij krijgen weldra een nieuw legercorps, dat het eindcijfer der Oostenrijksche troepen in Italië op 130,000 man zal brengen. 't Is niet waar, dat generaal Giulay het voornemen heeft, Milaan en de lijn van Adda te verlaten; hij trekt integendeel zijne troepen bij den Tessino zamen, zooals Radetzki in 1849; vijf bataillons zijn gisteren naar verschillende punten der grenzen getrokken, misschien met het doel, om allen wapeninvoer te beletten. De beweging der troepen is zeer levendig; het hoofdkwartier is te Milaan, en men zegt, dat er gisteren bij generaal Giulay krijgsraad gehouden is, waar men voorgesteld moet hebben, [illegible]laan in staat van beleg te verklaren. 't Is zeker, [illegible] alleen de tegenwoordigheid des aartshertogs de [illegible]

ring van dit ontwerp belet. De militaire voorzorgen in de stad zijn er daarom niet te minder om, en 't is vreemd om de politiewachten, die op verschillende plaatsen in der daad mishandeld zijn geworden, twee aan twee te zien wandelen, de schako goed onder de kin vastgemaakt en de bajonet op 't geweer.

Piemont maakt niet de minste beweging, die de zamentrekking van Oostenrijksche troepen op de oevers van den Tessino zoude kunnen motiveren. Men zegt zelfs, dat de openingsrede der kamers, door den koning den 10 Januarij te houden, niet oorlogzuchtig zal zijn. Van daar de vreemdste vooronderstellingen. Verschillende personen gelooven, dat de eerste beweging in het hertogdom Modena zal ontstaan, anderen gelooven in 't geheel niet aan oorlog en denken, dat de zaken door een congres geregeld zullen worden; eindelijk vooronderstelt men, dat voor en aleer wij geheelenal van Oostenrijk bevrijd zijn, wij een overgangsperiode zullen doorgaan, die niets anders zal zijn dan de instelling van een lombardisch-venetiaansch koningrijk onder een oostenrijkschen prins. Deze vorst zoude ook een Franschman kunnen wezen. Men zegt, dat Garibaldi in Sardinie een corps zamentrekt, om in 't koningrijk der beide Siciliën te vallen. Al deze men zegts hebben niet de minste waarschijnlijkheid — maar het zijn de loopende geruchten.

Belgrado, 7 Jan. Tijdingen, heden uit Constantinopel ontvangen, doen vermoeden, dat de Porte er niet verder op aandringen zal, vorst Milosch weldra hier te laten komen, en daarom kon men het bij de reis, die hij in den loop des zomers naar de hoofdstad van het suzereine hof zal ondernemen, wel willen laten blijven. Ook verdere tijdingen uit Constantinopel luiden geruststellend, en wanneer de zaken, gelijk in den laatsten tijd, haar geregelden gang gaan, kan die tijd ook niet verre meer af zijn, waarin de bevestigingsfirman zal komen. Men gelooft zelfs, dat een voorloopige aanneming der hooge Porte den vorst nog zal geworden, voor hij den Wallachyschen grond verlaat, zoodat zijn intogt niet buiten de vormen der loyaliteit, waaraan hij ongetwijfeld waarde hecht zal zijn. Over de ontworpen skuptchinawet is een verschil tusschen de interimistische regering en de volksvertegenwoordiging ontstaan. De eerste wenschte, dat het ontwerp gewijzigd wierde, daar het duidelijk op te breeden, demokratischen grondslag is aangelegd, en het zal ieder volgende, geregelde, definitieve regering een dienst doen, wanneer zekere, in 't algemeen tegen het gouvernementaal beginsel strijdende, scherpte ter zijde wordt gesteld. De commissie der skuptchinaren, aan wie het is toevertrouwd, heeft hier inderdaad meê ingestemd, en er wordt een nieuw, verzacht ontwerp gereed gemaakt. Als antwoord op het adres der militairen, heeft vorst Milosch hun zijn vaderlijken groet gezonden.

— Aan den voet van den berg Sion staat thans een windmolen, en de inwoners van Jerusalem behoeven hun graan nu niet meer met een handmolen te malen. Al wat tot de machinerien behoordt, moest uit Jaffa, door middel van kameelen aangevoerd worden; een werk, dat vier maanden tijd vorderde. Alleen het onderste gedeelte van den molen is van steenen opgetrokken, die op de plaats zelve te krijgen waren. De molenaars van het beloofde land hebben veel tegen dezen molen, noemen dien een werk des duivels en profeteren voor Jerusalem daaruit allerlei kwaad.

— Goudzoekers zijn tegenwoordig bezig met het bouwen van twee steden in boven Arkansas; de eene, St. Charles, ligt aan den mond van de Cherry Kreek, de andere, Montana, is ongeveer 8 Engelsche mijlen meer benedenwaarts gelegen. Hoewel de opbrengst van het goud nog niet groot is, vleit men zich voor het vervolg met een rijke opbrengst. Het klimaat in die streek is heerlijk; de bergen zijn met bosschen bedekt en de bodem in de dalen is zeer vruchtbaar.

— Men schrijft van Turyn, den 7den Januarij: Het ontwerp der troonrede is gereed gemaakt en heden gearresteerd, om den koning te worden voorgelegd. Behalve een door den koning geëischte wijziging, of wel eene die door de berigten, die hier binnen drie dagen kunnen zijn, zal de rede blijven gelijk zij is, en ik geloof zeker te weten, dat zij geenerlei bijzondere toespeling op de waarschijnlijkheid van een aanstaanden oorlog bevat.

Zij is in drie deelen gesplitst: het eerste bevat een terugziende beschouwing van de staatkunde van Piemont en van de resultaten dezer staatkunde; het tweede legt de plannen der inwendige hervorming bloot, en zegt eenige woorden over den financiëelen toestand; het derde is zamengesteld uit een vaag programma voor de toekomst.

De algemeene toon der rede zal doen inzien, dat de staatkunde en nationale bemoeijingen van Piemont, wel verre van veranderd te zijn, een nieuwe kracht en energie hebben bekomen; maar elke toespeling op het denkbeeld van een ophanden zijnde breuke met Oostenrijk is vermeden.

Men zegt, dat de ministerraad te rade is geworden, om de troonrede in dezen zin op te stellen, vooreerst, om de gevoelens, in de laatste nota van den *Moniteur* uitgedrukt, te deelen en de vrees voor oorlog te doen bedaren, en in de tweede plaats, is de overspannen geest in Lombardije zoodanig, dat een onvoorzigtige uitdrukking een uitbarsting voort zou brengen en Piemont compromitteren.

Voor 't overige zijn er in de troonrede eenige vaderlandsche en edelmoedige bewoordingen. De wijzigingen van een zoodanigen zin zijn den koning onderworpen.

NEDERLAND.

Particuliere Correspondentie. (Vervolg.)

s' Gravenhage, 7 Januarij 1859.

Dat voorstel ondervond aanvankelijk tegenstand bij de Regering hier te lande, maar ondersteuning bij de kamers van koophandel, vooral die van Rotterdam, waarvan de heer Rijckevorsel voorzitter is, en het einde is geweest, dat de Gouv.-Generaal nu heeft voorgesteld, om al die havens voor den *in* EN *uitvoer* te openen.

Dat voorstel (zoo luidt de verdere geschiedenis,) is hier gekomen; de Raad van State is daarover gehoord, doch mijn voorganger, de magtiging daartoe namens den Koning gevende, heeft bij die gelegenheid toch in overweging gegeven, of het niet beter zou zijn, die openstelling alleen te doen plaats hebben voor den uitvoer, of ze althans tot een klein getal havens te beperken. Ik wenschte wel, dat de magtiging niet dan hoogstens voor den uitvoer of voor een paar havens ware verstrekt, zoo als de afgevaardigde uit Noordholland (de heer van Wessem) daartoe als nog den raad heeft gegeven. De Gouverneur-Generaal, daarin gesterkt en daartoe gedrongen ook door adviezen van den Raad van Indië, heeft van de magtiging in den ruimsten zin gebruik gemaakt. Wat kon ik bij het ontvangen van het berigt daarvan nu doen? Die openstelling is bij eene openbare verordening aangekondigd voor de geheele handelswereld; een ieder kan zijne speculatien daarop gerigt hebben en men kan een schip, dat daarop bevracht is, niet voor eene gesloten deur laten komen. Intrekken kon ik dus niet, maar wat heb ik toen gedaan? Hier kom ik nu tot de *remedien*, zoo als men het genoemd heeft, en die zoo zeer zijn afgekeurd. Het eerste remedie, dat ik heb aangewend, is, om in die havens, waar eigentlijk geene groote kooplieden, maar slechts eenige tokohouders zijn, geen regt van entrepôt toe te laten passen. Het tweede — en op dit vooral heb ik mij te verdedigen, want dit is eene daad van mij — is daarin gelegen, dat ik gezegd heb er geene Nederlandsche katoenen en wollen stoffen toe te laten met certificaten van oorsprong. Ik wilde niets doen dat kon aanmoedigen, om naar die havens Nederlandsche producten te brengen.

In de eerste plaats heb ik dit niet gedaan, omdat die verzending in den regel niet zoude geschieden dan met een bijoogmerk, om door de onkunde of de ontrouw der douanebeambten daar de verschuldigde regten te ontduiken.

In de tweede plaats, omdat tot dusverre nog maar zeer weinig vreemde schepen naar die havens gaan. Daar komt slechts nu en dan een enkel vreemd schip, om suiker af te halen. Het is mij gebleken, dat de meeste vreemde schepen, die vrije suiker uitvoeren, deze tot dusverre in de groote havens hebben ingeladen.

In de derde plaats, omdat ik de Nederlandsche nijverheid onmiddelijk wilde waarschuwen, zich met hare speculatien niet te rigten op die uitzending, vermits ik voornemens was een verder strekkenden maatregel te nemen, waarop ik zoo even zal komen. Maar ik wilde vooraf, alvorens te komen tot hetgeen ik later gedaan heb, dit laten doorschemeren in het eerste antwoord op de vragen, die mij gedaan zijn.

De Minister verdedigt vervolgens, wat hij in zijne gedrukte M. v. Beantw. heeft gezegd, dat namelijk hetgeen hij gedaan had niet nieuw was en beroept zich op het besluit van den heer J. C. Baud van 1841 (Stbl. van N. I. no. 46), waarbij in art. 1 het besluit van 1834 werd ingetrokken en waarvan het gevolg was, dat de manufacturen konden worden ingevoerd in al de opengestelde havens (niet alleen in de drie groote) doch waarbij voorts bepaald wordt, in art. 2, dat door de intrekking bij het voorgaande artikel bedoeld, geene verandering wordt gebragt in de verordeningen, voorgeschreven met opzigt tot den aanvoer van wollen en katoenen goederen, voorzien van certificaten van Nederlandschen oorsprong, en dat mitsdien de bepaling, dat van de goederen, van die certificaten voorzien, minder inkomende regten zullen worden geheven, alleen toepasselijk is op de aanvoeren te Batavia, Samarang, Soerabaija en Padang.

»Dat laatste besluit (vervolgt de minister) heb ik gehandhaafd en meer niet; het heeft sinds 1841 bestaan. Tegen dat besluit zijn nooit aanmerkingen ter mijner kennis gekomen. Nu vraag ik: waarom van alle zijden aanmerkingen tegen *mijn* besluit, dat niet anders doet, dan het besluit van 1841 handhaven?

Maar wat daarvan zij, — ik heb, wel begrijpende, dat het moeijelijk zou zijn, op dezen maatregel, *die niet met mijne overtuiging strookt*, een goed gebouw op trekken, dit doen doorstralen en in mijn antwoord aan deze Kamer gezegd: »Dan wat daarvan zij, het maakt bij mij een punt van ernstige overweging uit, het Indisch Bestuur in bedenking te geven, van de vroeger gegeven magtiging geen gebruik te maken, dan daar waar de middelen tot goed toezigt en geregelde heffing *volkomen aanwezig zijn.*"

Die beschikking is door mij genomen *en reeds naar Indië gezonden.* Wat ik dus in mijn antwoord heb laten doorschemeren, is reeds volbragt, en nu moet ik den geachten spreker uit Noordholland (den heer van Wessem) beleefdelijk zeggen, dat ik ongaarne aan den landvoogd in Indië de juiste punten zou willen aanwijzen. Het oppergezag in de overzeesche bezittingen moet geconcentreerd blijven bij dien hoogen staatsdienaar, aan wien dit is toevertrouwd. Ik wil hem punten in bedenking geven; ik wil hem wenken geven ten aanzien van bepaalde havens, en ofschoon ik niet alleen jaren lang in Indië ben geweest, maar daar zelf aan het hoofd van het Bestuur heb gestaan, zoo mag ik toch niet uit het oog verliezen, dat ook dáár de omstandigheden met den tijd veranderen en dat, hetgeen in mijn tijd aldaar goed was, thans welligt niet meer raadzaam zou zijn. Ik zal mij dus bepalen tot het in bedenking geven van mijne zienswijze en tot het adstrueren daarvan ook omtrent bepaalde punten."

Daarop heeft de heer van Rijckevorsel nog geantwoord, dat de kamer van koophandel te Rotterdam nooit geadviseerd heeft, dat de invoer van vreemde lijnwaden zou worden *toegelaten* en de onze met Certificaten *belemmerd*. En dit was het punt, *waar het hier op aankwam*. Het openstellen der havens op zich zelve is minder. Op nieuw drong hij dan ook aan, dat de Minister aan den Gouverneur-Generaal last geve, om nergens *vreemde* lijnwaden toe te laten, waar niet tevens *inlandsche* met Certificaten toegelaten worden.

Hiermede is deze zaak geëindigd en ziet men in Nederland met belangstelling de nadere maatregelen van den Gouverneur-Generaal tegemoet.

Het tarief van regten.

Ook hieromtrent werd, inzonderheid door den heer *v. Rijckevorsel*, voorzigtigheid aanbevolen. Hem was verzekerd, dat het plan bij de Regering zou bestaan, om op te heffen de differentiele *uitvoerregten* der producten.

Ik ben (zegt de heer Rijckevorsel) geen voorstander — het is bekend — van de differentiele regten; ik ben nooit een voorstander van protectie geweest; ik heb dat steeds en vooral in het jaar 1850 bewezen; maar ik heb toch de overtuiging, dat, wanneer ten gevolge van differentiele regten en bescherming een gekunstelde toestand is ontstaan, een gekunsteld gebouw is opgerigt — dat men dan toch voorzigtig moet zijn, eer men dat gebouw gaat omverwerpen, en dat men liever beginnen moet met het langzamerhand van boven af aan af te breken, dan een steen uit het fondament te rukken, waardoor het gebouw plotseling zou kunnen instorten. Wanneer men nu aanvangt met de differentiele uitgaande regten op te heffen, dan meen ik, dat men een gevaarlijk spel speelt, en dat waarom? Onze nijverheid hier te lande heeft sedert eenige jaren vele vorderingen gemaakt — vooral echter eerst sedert den laatsten tijd. Men heeft eindelijk ingezien, dat de behoeften der Javanen niet vervuld werden, wanneer men enkel calicots vervaardigde, en dat er andere artikelen zijn van meer waarde, waaraan meer *main d'oeuvre* moet worden besteed en waartoe meer kennis vereischt wordt, waarmede men concurreren kan met de buitenlanders, zoo men slechts op de hoogte is der industrie en van den smaak der inlandsche bevolking. Dit gaat zoo ver, dat verscheidene jongelieden uit Overijssel naar buiten 's lands worden gezonden, om daar de vreemde nijverheid te leeren kennen en te bestuderen. Nu moet men die nijverheid, die thans op den goeden weg is, den tijd geven om zich te ontwikkelen. Ik ben er niet tegen, dat langzamerhand en zeer voorzigtig de tegenwoordige protectie worde verminderd, dat het verschil tusschen de invoerregten op vreemde en Nederlandsche stoffen minder groot worde; maar men moet niet te gelijker tijd, dat men dit doen wil, diezelfde nijverheid en de handelaars, die er zich veel meer dan vroeger op toeleggen, om de voortbrengselen onzer fabrieken naar Java uit te voeren, voor de retouren aan de volle concurrentie der geheele wereld blootstellen. Thans is er nog een voorregt voor hem, die katoenen en andere stoffen uit Nederland uitvoert naar Java bij den inkoop der producten daar te lande; maar wanneer men dat partiele uitvoerregt, hetwelk nu ten gunste is van hetgeen naar Nederland als retour wordt gezonden, opheft, dan houdt dat voorregt op, en dan kunnen de Engelschen en andere natien voordeeliger dan thans retouren vinden in betaling voor hetgeen zij uitzenden. Ik geloof daarom, dat die maatregel niet mag voorop gaan; men vergete dan ook niet, dat het een van die weinige punten is, waardoor wij nog eenigermate tegenover vreemden worden beschermd. Ik heb zeer toegejuicht, dat men niet meer — zoo als het in de andere Kamer genoemd werd — knutselde met tractaten, maar ik zou toch niet wenschen, dat men nu, gelijk men bijv. bij een geprojecteerd maar verworpen tractaat deed, ten gevalle van Belgie, die uitgaande regten prijs gaf, zonder dat ons daar tegenover eenig belangrijk voordeel verzekerd wierd.

De Minister heeft, zonder zich nu reeds in te laten over een tarief, dat nog in de maak is, waarover de Indische autoriteiten nog moeten adviseeren en later welligt de Kamers van koophandel en fabrieken hier te lande zullen moeten worden gehoord, en dat dan nog bij den Raad van State en bij de Kamers zal komen, — zich alleen bepaald tot deze opmerking: Ik wil alleen dit zeggen, dat wij ons geene hersenschimmen moeten maken, dat wij op den duur niet kunnen blijven leven onder de beschermende vleugelen van zoo hooge differentiele regten. Dien ziekelijken toestand van onze nijverheid moeten wij niet duurzaam wenschen, en wij moeten er ons niet aan blootstellen, dat geheel Europa ons zegt: in uw moederland hebt gij het meest liberale, in uwe kolonien het meest protectionistische stelsel dat bekend is. Onze tarieven voor de verschillende eilanden zijn — ik zal hetzelfde woord als in de Tweede Kamer gebruiken — een chaos van verwarring, en aan onze tarieven is het voornamelijk toe te schrijven, dat Singapore, onze natuurlijke concurrent, om niet te zeggen vijand, tot die hooge mate van bloei is gekomen. Dat hebben wij voor een groot gedeelte aan onze vicieuse wetgeving te danken. Nu zal ook deze Kamer, zoo de tijd daar is, te oordeelen hebben, of bij de hervorming van onze handelswetgeving voor Indië ondoordacht en met overdreven spoed is te werk gegaan. Maar er is meer; zij zal niet alleen hebben te oordeelen, zij heeft ook de magt om, bij aldien zij oordeelt, dat te ver is gegaan, er hare goedkeuring niet aan te hechten.

Wij zijn in de gelegenheid, dit gewijzigd onderwerp nader aan te vullen. Immers op het oogenblik dat wij dit schrijven, ligt het geheele ontwerp van tarief met toelichtingen en tabellen voor ons. De N. Rott. Courant en het Algemeen Handelsblad hebben deze belangrijke stukken medegedeeld, terwijl het wetsontwerp bereids is ons vorig nommer werd medegedeeld.

(*Wordt vervolgd*).

BELGIE.

Brussel, 5 Jan. Twee nieuwstijdingen van zeer verschillenden aard zijn hier sedert een paar dagen in omloop en maken een vrij levendigen indruk; de eerste betreft den belangwekkenden toestand der hertogin van Braband, waarvan ik in het slot van mijn vorigen brief reeds gewaagd heb. Dr. Chantrain, haar vroedmeester, wien men nopens dit teedere punt had ondervraagd, heeft het volgende bescheiden antwoord gegeven: »Ik zal het u zeggen, zoodra het feit officieel zal zijn", dat, hoe onbeduidend ook, het *on-dit* van het algemeen genoegzaam bevestigt.

Het andere berigt is van een veel minder verblijdenden aard en heeft betrekking op den minister van binnenlandsche zaken, den heer Rogier. Men verhaalde eergisteren algemeen, dat hij door eene hersenontsteking was aangetast, dezelfde ziekte, die, weinige maanden geleden, den minister van openbare werken den heer Partoes, ten grave heeft gesleept. Volgens de berigten, die ik heb ingewonnen, is de heer Rogier wezentlijk ongesteld, doch alleen ten gevolge eener verkoudheid, die hij bij de receptie ten hove op den nieuwjaarsdag heeft opgedaan. De minister moest zich eergisteren te bed begeven, en zijn geneesheer achtte het zelfs noodig eenige bloedzuigers te zetten; maar reeds

Gisteren morgen was de toestand des lijders eenigzins verbeterd en, naar ik verneem, zal hij, bij een geregeld verloop zijner aandoening, reeds binnen weinige dagen het bed kunnen verlaten.

Ik sprak zoo even van de receptie, die den 1sten Jan. bij den koning heeft plaats gehad. Als naar gewoonte hebben bij die gelegenheid de verschillende corporatiën en de hoofden der onderscheidene besturen hunne opwachting bij Z. M. gemaakt en aanspraken gehouden, waarin zij hunne verknochtheid aan den koning te kennen gaven en met dankbaarheid van den toenemenden voorspoed des lands gewaagden. Bijzonder opgemerkt werden de woorden, door Dr. Loeb, opperrabbijn van België, tot Z. M. gerigt, waarin deze geestelijke herinnerde, dat, terwijl aan de Israëlietische onderdanen in België dezelfde regten gewaarborgd waren als aan hunne medeburgers der andere gezindten, zijne geloofsgenooten elders in verdrukking en leed verkeerden. Deze blijkbare zinspeling op de Mortara-aangelegenheid is door den koning wel begrepen, zoo als blijkt uit het antwoord, den opperrabbijn door Z. M. gegeven. Men verzekert, dat de regering, bij de eerstvolgende hervatting van de werkzaamheden der kamer, aan de afgevaardigden de door velen hunner verlangde ophelderingen zal geven, nopens de stappen, die zij, op verzoek van het Israelietische consistorie, ten opzigte van deze treurige zaak, te Rome heeft gedaan.

In eenige wel onderrigte kringen spreekt men van een brief, dien de koning, bij gelegenheid van het nieuwe jaar, van zijne dochter Charlotte, gemalin van den aartshertog Ferdinand Maximiliaan, heeft ontvangen.

Dit schrijven ademt een zwaarmoedigen toon, die allezins verklaarbaar en waarschijnlijk is. De aartshertogin betreurt daarin, Brussel te hebben verlaten, waar zij met al hare dierbare betrekkingen de hartelijkste genegenheid der bevolking ondervond, om zich te Milaan te vestigen en dáár, als de vertegenwoordigster eener gehate en tyrannieke familie, te worden behandeld of liever mishandeld. De prinses Charlotte geeft daarin te kennen, dat haar echtgenoot niet geneigd is, langen tijd aan de vijandelijke houding der Italianen weerstand te bieden en zijne vervanging aan den keizer van Oostenrijk zal verzoeken, indien de hatelijke en smadelijke gevoelens ten zijnen aanzien mogten voortduren.

Ik mag niet vergeten hierbij te voegen, dat in dit geval bij het huwelijks-contract tusschen Maximiliaan en Charlotte is voorzien; de keizer van Oostenrijk heeft zich namelijk verbonden, in zoodanige omstandigheid aan beide echtgenooten eene aanzienlijke schadeloosstelling te geven, en koning Leopold heeft ook alleen op die voorwaarde er in toegestemd, de hand zijner dochter aan den aartshertog te schenken.

De hoogleeraar Molinari, redacteur van den *Économiste Belge*, is bij den minister van Binnenlandsche zaken ontboden, om van Z. Exc. eene scherpe berisping te ontvangen, wegens eene door hem, bij eene meeting te Antwerpen, uitgesprokene rede, waarin hij vijandige gevoelens jegens de regering aan den dag legde. Tevens heeft de minister hem gedreigd met zijn ontslag als hoogleeraar in de staathuishoudkunde, bijaldien hij zoodanigen aanval mogt hernieuwen. De heer Molinari namelijk geeft zoowel te Brussel als te Antwerpen, op kosten der regering, onderrigt in deze wetenschap.

— In de kamer van afgevaardigden hebben levendige discussiën plaats gehad over het ontwerp tot herziening van het strafwetboek. Bij het einde der algemeene discussiën heeft de zaak een eenigzins onverwachten keer genomen, daar de commissie van onderzoek, die zich nog nader had bezig te houden met de behandeling van een onderdeel der geheele ontwerp, bij monde van haren president verklaard heeft, dat zij zich nog geenszins ontheven achtte van de taak, om het geheele ontwerp in overweging te nemen; dat zij derhalve nieuwe voorstellen aan de kamer zou doen, in geval zij die noodig achtte; dat de kamer zich ten dien aanzien gerustelijk op de commissie kon verlaten, welke aan de waardigheid des lands in geen enkel opzigt iets zal te kort doen, en dat zij het raadzaam oordeelde, met de discussiën betreffende het aanhangige ontwerp voort te gaan. Deze verklaring is met veel genoegen vernomen.

Hierna is de kamer overgegaan tot de behandeling van het budget van Buitenlandsche zaken. Bij deze gelegenheid heeft de minister verklaard, dat België weldra een handelstractaat met China zou sluiten en dat spoedig een voorstel aan de kamer zal worden gedaan tot het goedkeuren van gelden, vereischt voor het vestigen van eene vaste missie in het verre Oosten, ten einde de ontwikkeling van België's handel ook in die gewesten te kunnen bevorderen. Deze mededeeling heeft een goeden indruk gemaakt.

De kamer heeft in eene volgende zitting aangenomen het wetsontwerp, waarbij het Belgische leger met 1 Januarij 1859 bepaald wordt op 80,000 man, alsmede dat, waarbij het contingent voor het jaar 1859 wordt vastgesteld op 10,000 man.

De kamer is daarna uiteengegaan tot 18 Januarij aanstaande.

— De baron van de Woestijne is te Aalst met bijna eenparige stemmen tot senator gekozen.

— Men verneemt, dat eene hoogst belangrijke en reeds lang besproken verandering in den boezem van het ministerie van binnenlandsche zaken op het punt staat van in werking te treden. Bij dat departement zullen namelijk drie algemeene besturen worden opgerigt, namelijk het eerste voor de afdeeling *Kunst en Litteratuur*, het tweede voor die van het *Openbaar Onderwijs* en de derde voor die van *Landbouw en Industrie*. De heeren Romberg, Thièry en Bellefroid worden als toekomstige hoofden dezer respectieve besturen genoemd.

FRANKRIJK.

Parijs, 5 Jan. Ook nog heden weerklinkt overal 's keizers aanspraak, en de tegenwoordige eerste correspondent van *le Nord* deelt nog de volgende aanvulling mede: »Onmiddelijk, voor dat de keizer tot den oostenrijkschen gezant sprak, rigtte hij tot den pauselijken nuntius, als het oudste lid van het corps diplomatique te Parijs, de volgende woorden:" Ik hoop, dat het jaar, 't welk begint, zoo goed zal zijn als dat afgeloopen is, en dat het door innige aanhechting van de tusschen de mogendheden bestaande banden den algemeenen vrede bevestige."

— De »*Indépendance Belge*" schrijft, dat alle tijdingen uit het binnenste van Frankrijk »naar kruid rieken," dat de vervaardiging van ontzaggelijke verplegingsmiddelen voortduurt, en dat, volgens berigten, de cavallerieregimenten voltallig gemaakt worden.

— Men leest in de »*Phare de la Loire*": Geschrevene oproerige placcaten werden, 's morgens van den 2den Jan., in verscheidene gedeelten van Nantes ontdekt en dadelijk door de policie afgescheurd. Het handschrift was van allen hetzelfde, maar de inhoud verschilde. Er is een onderzoek deswege ingesteld.

— Men wil weten, dat de troonrede van Koning Victor Emanuel, die hij bij gelegenheid van de opening der kamers zal houden, zeer oorlogzuchtig uitvallen zal. Graaf Cavour heeft dit document door zijn cabinetschef Nigra naar Parijs gezonden, om het aan de beoordeeling des keizers te onderwerpen. Nog meldt men, dat de leveranciers der marine den last hebben ontvangen, hun voorraad tegen het voorjaar te verdubbelen.

Parys, 6 Jan. De parijsche gelithographeerde correspondentie meldt, onder zijne laatste berigten: Men verzekert, dat er aan de fransche diplomatische agenten in het buitenland instructies zijn gezonden, waarin de fransche regering protesteert tegen elk haar toegedicht oogmerk, om met de een of andere mogendheid te breken. Buitendien wordt als vredesteeken aangemerkt, dat graaf Walewski dezer dagen een groot diplomatisch diner zal geven, waartoe ook baron von Hübner uitgenoodigd is, en dat deze de uitnoodiging heeft aangenomen.

— Men verzekert, dat de keizer, die heden te Rambouillet op de jagt was, zijne verwondering heeft te kennen gegeven, dat men den stand der zaken zoo zwart inzag, 'tgeen toch volstrekt het geval niet was.

De legitimistische bladen tasten Piemont hevig aan, omdat het de regeringen, op wier hulp het bouwt, door alle middelen in zijne avontuurlijke plannen zoekt te wikkelen.

— De regering moet het tegenwoordige dubbelzinnige spel opgeven, wanneer zij niet moedwillig door noodelooze opwekking het land in een materiëele krisis wil storten. 't Is niet onbelangrijk op te merken, dat de opwekking in alle klassen der maatschappij alleen die van schrik en onrust, over 't geheel niet die van strijdlust is. Aan de »bevrijding" van Italië door een regent, die in zijn eigen land van vrijheid niets weten wil, gelooft zelfs de massa niet, en om zich tot haat tegen Oostenrijk op te wekken, hiervoor vindt de Franschman geen redelijken grond.

— Te Parijs had zich, den 4den Jan., het gerucht verspreid, dat een groot bankiershuis een depêche uit Weenen had ontvangen, waarin men meldde, dat des maandags reeds verscheidene duitsche regeringen, o. a. Pruissen en Beijeren, aan het weener cabinet verzekeringen van hunne sympathie (met betrekking op de woorden van Louis Napoleon) hadden toegezonden.

— De *Moniteur* maakt thans melding van het tractaat tusschen Frankrijk en Japan, als van een langs diplomatischen weg verkregen zegepraal en noemt de openstelling van China en Japan, eene verovering, waarop onze tegenwoordige eeuw zich met alle regt mag beroemen." Genoemd tractaat is, gelijk men weet, den 9 October ll., tusschen den baron Gros en zes Japansche gevolmagtigden gesloten. Het blijkt nu, dat de keizer van Japan op dat oogenblik reeds was overleden, doch dat zijn dood werd geheim gehouden en dat het uitbreken der cholera veel heeft toegebragt ter bespoediging der onderhandelingen. Den 6den September had de baron Gros, aan boord der stoomkorvet *Laplace*, Shanghae verlaten en was den 13den daaropvolgende te Simoda aangekomen, waar hem van wege de beide aldaar aanwezige gouverneurs eene heusche ontvangst ten deel viel. Nadat hij zijn vast besluit had te kennen gegeven, van alleen te Jeddo te willen onderhandelen, verschafte een der genoemde gouverneurs hem de noodige loodsen, benevens een tolk, waarop hij den 19den voor de hoofdstad aankwam en den volgenden dag zes grootwaardigheids-bekleeders bij zich aan boord ontving, die hem verzochten liever in de haven van Kanagawa binnen te loopen, met toezegging, dat aldaar voor eene behoorlijke ontvangst gezorgd was. Daar dit door den baron Gros bepaaldelijk werd geweigerd, werden terstond alle schikkingen gemaakt, om hem te Jeddo aan wal te ontvangen, waar hij den 26sten de voor hem in gereedheid gebragte woning betrok. Het tractaat, na welks onderteekening, in den morgen van den 9 Oct., voor het eerst de fransche kleuren aldaar wapperden, was in het Fransch, een tweede exemplaar in de Japansche volkstaal, een derde in de Japansche schrijftaal en een vierde in het Hollandsch opgemaakt. Na afloop der formaliteiten ontving de Fransche gezant een geschenk van inlandsche zijden stoffen, met bijvoeging der boodschap, dat het den keizer hoogst aangenaam zou zijn, als tegengeschenk zes geweren met getrokken loopen te ontvangen. Nadat deze wapenen dan ook als zoodanig waren afgeleverd, hadden de Franschen het genoegen, eenige Japanezen, welke zij met de behandeling daarvan hadden bekend gemaakt, in den tuin van het Bonzenklooster naar de schijf te zien schieten.

— Wij hebben alle reden om te gelooven, zegt de *Phare de la Manche*, dat de keizer van Rusland in Mei a. s. Parijs zal bezoeken, en dat hij, het hof der Tuileriën verlatende, om zich naar Engeland te begeven, zich te Cherbourg zal inschepen, werwaarts de keizer der Franschen hem zal vergezellen.

— Josephina L. was door een rijken vreemdeling verleid en, zoo als het gewoonlijk gaat, verlaten, nadat zij eenigen tijd onder de sterren der *demi monde* geschitterd had. Het werken verleerd hebbende, verviel zij natuurlijk van lieverlede tot armoede. Gisteren morgen bevond zij zich bij de vrouw van een concierge, op het oogenblik dat deze van een der bewoners van het hotel eene som van 2500 fr. ontving, ten einde een wissel te betalen, welke in den loop van den dag gepresenteerd zou worden. De vrouw legde deze som in hare tegenwoordigheid in eene ongesloten kast. Eenige oogenblikken daarna begon Josephina over hevige kramppijn te klagen en verklaarde aan de vrouw van den concierge, dat zij die wel meer had, te gelijk een geneesmiddel opnoemende, hetgeen haar altijd hielp. De vrouw spoedde zich naar een apothecar, om dit te halen; doch toen zij terug kwam, was Josephina weder veel beter en vertrok eenige oogenblikken later. Ongeveer een uur daarna werd de wissel gepresenteerd en nu ondekte men, dat de 2500 fr. gestolen waren. Men riep de politie en terwijl deze den diefstal constateerde, wordt een pakje gebragt, waarin zich de 2500 fr. bevonden. De man, die het pakje overhandigde, beschreef de persoon, welke het hem ter hand gesteld had. Het was Josephina, die, waarschijnlijk berouw gevoelende over de misdaad, zich gehaast had het geld terug te zenden. Men begaf zich nu naar haar verblijf, doch vond de deur gesloten. Na lang vergeefs geklopt te hebben, was men verpligt de deur met geweld te openen. Josephina lag levenloos op haar bed uitgestrekt. Zij had zich door middel van acidum sulph. vergiftigd.

— Eene gruwelijke misdaad heeft eenige dagen geleden den boulevard St. Martin in groote opschudding gebragt. Een man van 61 jaren was voor de tweede maal gehuwd met eene jonge vrouw, die drie kinderen had. Hij was in den hoogsten graad jaloersch, hetgeen dikwijls tot hevige tooneelen aanleiding gaf. Den 28sten der afgeloopen maand van eene wandeling te huis komende, en zijne vrouw niet dadelijk vindende, kreeg hij woorden met haar, die zoo hoog liepen, dat hij tot dadelijkheden dreigde over te gaan. Zijn zwager wilde tusschenbeiden komen, hetgeen den jaloerschen echtgenoot zoo woedend maakte, dat hij een scheermes uit den zak haalde en zijn zwager daarmede den buik opensneed. Toen diens vrouw haren man te hulp wilde komen, bragt hij deze eene doodelijke kwetsuur toe, wondde voorts de schoonmoeder van zijn zwager, en wierp eindelijk zijne vrouw op den grond, haar tevens de keel afsnijdende. Een veertienjarige knaap, zoon van zijn zwager, drong eindelijk met een bijl in de kamer, hieuw den moordenaar daarmede over de hand en hief een zoodanig geschreeuw aan, dat het volk van de straat het huis binnendrong. In de verwarring slaagde de moordenaar er in het huis te ontkomen, doch werd weldra door de politie gearresteerd. Sedert hij gevangen zit, houdt hij zich krankzinnig, zoodat men hem nog niet heeft kunnen in verhoor nemen.

SERVIE.

De laatste berigten uit Servië zijn zeer geruststellend. Men schrijft uit Belgrado, dd. 1 Jan. het volgende.

Een telegram, eergisteren uit Constantinopel aan Kabouli-Effendi gezonden, heeft den bijval der porte voor de aftreding van prins Alexander Karageorgewitch aangebragt, onder de enkele voorwaarde, dat hierbij de wettige weg gevolgd worde. Het lot van den vorst is alzoo beslist. De aan vorst Milosch gezonden deputatie, om hem van zijne verkiezing kennis te geven, is zamengesteld uit 17 personen, die alle standen des rijks vertegenwoordigen. Onder de gedeputeerden bevinden zich de aartsbisschep, een cantonale vatschalnik, de president van een hof van justitie en een burger van Belgrado.

De terugkeer of afzetting van Milosch in 1839 is niets anders geweest dan het gevolg van de kuiperijen van eenige eerzuchtige bojaren, door Wutschitsch geleid, en vorst Alexander Karageorgewitch werd alleen gekozen, om den zoon van Milosch op te volgen, omdat hij een zeer zwak karakter en een zeer beperkt verstand had.

De dynastie Obrenowitch heeft altoos getracht, zich van den russischen invloed te bevrijden; de herkozen vorst zal buiten twijfel den zelfden weg volgen. Eergisteren, den 30sten December, hebben de troepen den eed van getrouwheid aan vorst Milosch afgelegd, en de Predstawnik heeft van den Servischen zaakgelastigde te Constantinopel een nota ontvangen, gelijk aan die, welke aan den ottomanischen commissaris Kabouli-Effendi is gezonden.

De troepen, die Oostenrijk te Semlis verzameld heeft, bestaan uit niet meer dan uit drie bataillons infanterie van het regiment Mazzucheti, een bataillon jagers, een batterij 12 ponders, twee compagniën sappeurs en een compagnie pontonniers. Het geheel staat onder de bevelen van den brigade-generaal Bigot de Quintin. De afgezette vorst zal zich in Oostenrijk vestigen, waar men weinig genegenheid voor hem koestert.

— Een bijzonder berigt uit Belgrado van 6 Januarij meldt, dat ook reeds in deze stad het gevoelen heerschte, dat de Porte geen zwarigheid zou maken, om, na behoorlijke abdicatie van vorst Alexander, den ouden vorst Milosch hare goedkeuring te doen geworden.

Men sprak hier van een ophanden zijnde reis van Milosch naar Constantinopel. Eenigen zeggen, deze reis zou dadelijk plaats hebben, wijl de Porte haar wenscht; de nationale partij schijnt er intusschen meer van te houden, dat de reis eerst in het voorjaar plaats vinde, wijl het er haar om te doen is, de aankomst van vorst Milosch in Belgrado te bespoedigen. Van het ontwerp, om den post van onder-staatssecretaris van buitenlandsche zaken te organiseren, is men teruggekomen en zal zij onvervuld blijven.

AMERIKA.

De dagbladen deelen treurige bijzonderheden mede, aangaande de verwoestingen, door de gele koorts te New-Orleans aangerigt. Geheele familien zijn uitgestorven, andere voor een groot gedeelte. Onder deze ook bekenden. Velen zullen zich den gewezen Haagschen boekdrukker en boekverkooper Koenraad Fuhri herinneren, die voor eenigen tijd, tot herstel zijner fortuin, naar Noord-Amerika toog en zich te New-Orleans nederzette. Hij slaagde zoo wel, dat hij in het afgeloopen jaar zijn gezin tot zich liet overkomen, bestaande uit vrouw en zeven kinderen, die in September van dat jaar te New-Orleans aankwamen. Dezen zomer was hij er in geslaagd de zaken van zekeren boekverkooper Norman over te nemen, en het ging goed vooruit. De heer Norman sprak, voor hij

vertrok, met den heer Fuhri over het waarschijnlijke geval van gele koorts en raadde hem, zijn gezin aan de overzijde van het meir te zenden, met aanbieding van zijn eigen huis aldaar. Voor dit aanbod bedankte de heer Fuhri, te kennen gevende dat, daar bij en zijn gezin New-Orleans voor eene vaste woonplaats hadden aangenomen, zij ook daar wenschten te acclimateren. Zij bleven bij gevolg, de koorts kwam, en den 23sten Augustus viel de heer Fuhri als het eerste slagtoffer van zijn gezin in 44 jarigen ouderdom, binnen zes weken gevolgd door drie zijner eigen dochters, meisjes van 18, 16 en 12 jaren. De weduwe en de vier jongste kinderen werden gespaard. Haar ongeluk vindt deelneming.

Ingezonden stukken.

Konings verjaardag te Willem I. (Ambarawa.)

Het streven naar intellectueele ontwikkeling en zedelijke verbetering is de hedendaagsche leus in alle standen der maatschappij; ook in het leger wordt daarvoor veel gedaan, en de in het werk gestelde middelen dragen meestal reeds schoone vruchten.

Willem I, het grootste garnizoen op Java, blijft hierin niet achterlijk, maar geeft veeleer, dank zij der onvermoeide pogingen van den militairen commandant, den kolonel J. C. Boelhouwer, bij vele gelegenheden het voorbeeld.

Al het mogelijke wordt daar gedaan, om aan de mindere militairen onschadelijke en nuttige uitspanningen te verschaffen en hen daardoor van de, helaas! zoo dikwijls bij hen heerschende gewoonte af te brengen, van hun genoegen te zoeken in het overmatig gebruik van sterken drank.

Dikwijls, zeer dikwijls mag men zich in het welslagen verheugen, en de geest, die over het algemeen onder de troepen heerscht, mag werkelijk voorbeeldig genoemd worden. Het is ligt te begrijpen, dat in een garnizoen als Willem I, hetwelk bijna geheel uit Europeanen is zamengesteld, nog velen worden aangetroffen, die onvatbaar zijn, om anders dan door strenge behandeling op den goeden weg te worden gehouden.

Deze behooren naauwkeurig te worden nagegaan en, wanneer men ontwaart, dat zij zich aan overmatig drinken overgeven, moet men trachten dit te voorkomen. Zulks is in de militaire cantine mogelijk en zoude het gestadige toezigt, dat dáár gehouden wordt, zonder twijfel voldoende zijn, wanneer er geene andere gelegenheid voor den dronkaard bestond, om aan zijne zucht bot te vieren, eene gelegenheid, die in alle opzigten schadelijk werkt. Wij bedoelen hier het drinken van arak; opentlijk is zulks verboden, bij den pachter kan de soldaat niets krijgen, maar honderde Javanen leenen er zich toe, om hem dit vocht tegen eene kleine winst te bezorgen. Het gebruik van dien drank en vooral ook het heimelijke gebruik kan niet anders dan demoraliserend werken, terwijl tevens door de haast, waarmede men uit vrees van betrapt te worden, den arak inzwelgt de bedwelmende uitwerking verhoogd wordt. Ook voor den gezondheidstoestand is dit misbruik zeer nadeelig en wenschen wij van harte, dat het Gouvernement, bij het afgeven der nieuwe pachtcontracten, er toe moge besluiten, om den verkoop van arak in de omstreken van Willem I niet meer toe te staan, hetgeen, bij het kleine aantal aldaar gevestigde Chinezen, voorzeker weinig bezwaar heeft.

Het eventueele geldelijke nadeel in de opbrengst der arakpacht zal zonder twijfel den lande dubbel vergoed worden, door de meerder te ontvangen inkomende regten op wijn, bier en jenever, zoomede voornamelijk door de betere gezondheid en de mindere sterfte onder de militairen.

Hieronder sommen wij eenige inrigtingen op, die te Willem I tot vermaak van den soldaat bestaan.

De militaire cantine is een ruim en luchtig gebouw, waar de militair eene aangename verblijfplaats in zijne vrije uren vindt; billard, kegelbaan en andere spelen geven hem daar gelegenheid om zich te vermaken. De wijn en het in Nederland getapte bier zijn zeer goed en tegen bijzonder billijke prijzen (50 duiten per flesch) verkrijgbaar. Des Zondags is er den geheelen middag muziek en ziet men alsdan dikwijls de soldaten een dansje maken. Eenige weken geleden werd er een bal voor de onderofficieren gegeven, waar de gehuwden hunne vrouwen medebragten en de toon, die toen heerschte, was zoo fatsoenlijk, als men slechts wenschen kon.

Een gedeelte van het cantinegebouw is afgescheiden, om tot tooneel te dienen; alle twee maanden wordt daar door de Officieren eene representatie gegeven en, tusschen die voorstellingen, worden bij beurten door de mindere militairen hollandsche, fransche en duitsche stukken ten tooneele gevoerd; bij deze laatst bedoelde representatien is de entréeprijs voor de soldaten zoo laag gesteld (15 duiten), dat een ieder daaraan deel kan nemen.

Vóór de cantine wordt een groote smaakvolle tuin aangelegd, die zijne voltooijing nabij is; in het midden daarvan prijkt een elegante koepel, bestemd voor het hoornmuziek; hier en daar te plaatsen banken en tafels zullen in den vervolge tot zitplaatsen dienen, waar de militairen in kleine kringen, onder het genot van bier, wijn, koffij enz., naar de klanken der muziek kunnen luisteren. Eene schermschool biedt den onderofficieren en manschappen de gelegenheid aan hunne behendigheid te toonen. De boekerij der cantine is goed voorzien; de soldaten kunnen de werken mede naar de kazerne nemen, terwijl steeds een aantal boeken ten gebruike der zieken in het hospitaal aanwezig is.

In elke Kazerne branden des avonds tot 10 uur eenige hanglampen, om het verblijf meer huiselijk te maken en waarbij degeen, die nog geene lust heeft tot slapen, zich met lezen, damspelen of anderszins kan vermaken.

Er bestaat eene zangvereeniging van de Officieren en eene van de mindere militairen, waardoor wij dikwijls op voortreffelijk uitgevoerde zangstukken vergast worden.

Eene afdeeling der vereeniging tot afschaffing van sterken drank werkt met volharding tot het bereiken van het voorgestelde doel.

Ook de schietclub der Officieren is nog steeds in bloei.

Men ziet uit al het vorengezegde, dat hier, waar alles militair is, en waar slechts door onderlinge medewerking, afwisseling in het eentoonige garnizoensleven kan worden gebragt, veel, zeer veel gedaan wordt, dank zij de goede harmonie en vooral den tact van den kolonel Boelhouwer, om die harmonie te onderhouden, en de bereidwilligheid, om alle soortgelijke zaken zoo veel mogelijk te bevorderen.

De geboortedag van Z. M. onzen beminden Koning heeft in dit jaar weder bewezen, dat de geest hier voortreffelijk te noemen is, even als in het vorige jaar (ie Java-bode No. 13 van Maart 1858) was besloten, op dien dag eene kermis te houden, en had de 1e Luitenant F. P. Cavalje het toezigt daarover op zich genomen.

Een groot getal vrijwilligers had zich tot medewerking aangeboden, en zag men, dags vóór den 19, onderscheidene kramen op het binnenplein der vesting verrijzen, terwijl een tooneel voor de Officiers Societeit werd opgeslagen.

Den 18den, des middags om 12 uren, werd de Kermis ingeluid, en door potsenmakers, vergezeld van vele verkleede militairen, in hoogdravende en geestige bewoordingen, het programma in de fransche en hollandsche talen afgekondigd. 's Avonds te 8 uren bragt de liedertafel der onderofficieren en manschappen, bij fakkellicht, eene uitmuntend uitgevoerde serenade aan den militairen commandant en begaf zich, na op wijn te zijn onthaald geworden, met hetzelfde doel naar de woningen der overige corps chefs.

Den 19den des morgens, te $7^1/_2$ uren, werd eene groote parade gehouden; na afloop daarvan had de uitdeeling plaats van $^1/_2$ flesch wijn aan ieder man, en eene verloting van stoffen tot broeken, kabaaijen, handdoeken enz., voor de waarde van bijna fl. 708. Tevens waren voor iederen militair 30 duiten gegeven tot verbetering der menage op dien dag.

Omstreeks 10 uren kondigde de spoortrein- telegraaf de aankomst van den stoet aan; een tiental militairen te paard in rijke costumes, potsenmakers, goochelaars, schoenpoetsers, schaarslijpers, met één woord, al wat men op de Kermissen gewoonlijk vindt, ging de locomotief vooraf, die, een dikken rook uitspuwende, de vesting binnenkwam. Toen begon de vreugde van den dag; eene moeijelijk te beschrijven drukte heerschte overal; vele vreemdelingen, waaronder ook de resident van Samarang, waren herwaarts gekomen, om te Ambarawa Kermis te houden, en voorzeker is geen van allen teruggekeerd, zonder een gunstigen indruk te hebben ontvangen van den hoogst ordentelijken, vrolijken geest, die de militairen den geheelen dag bezielde.

Verschillende troepen muziekanten lieten zich hooren, de fransche goochelaar deed zijn best en zijne horoskopen voorspelden aan een ieder, in de koddigste bewoordingen, het grootst mogelijk geluk. Op het binnenplein der vesting bestond gelegenheid wijn, bier en andere dranken uit de cantine, spiritualiën uitgezonderd, tegen betaling te bekomen, waardoor velen zich tot het genot van een glas wijn of bier, instede van jenever, bepaalden. In de kampementslaan was een smaakvolle eereboog opgerigt, die vooral s'avonds door de veelkleurige lampen een schitterend effect maakte.

Des avonds om 6 uren begonnen de voorstellingen op het tooneel, waarvan de net geschilderde gordijn de woorden droeg: Hommage à Guillaume III en Vive le roi." Een zangstuk, in het fransch, ter eere des Konings door een der militairen vervaardigd, opende de voorstelling. Voorts gaven eene menigte van komieke chansonnettes den toeschouwer overvloedig stof tot lagchen.

Om acht uren begon het bal in de Officiers societeit; het locaal was met den meesten smaak gedecoreerd, het welgelijkende portret van Zijne Majesteit en eene goed gearrangeerde trofee prijkten tegenover den ingang, aan den overkant bevonden zich twee transparenten, voorstellende den Koning en de Koningin. De rijke toiletten der in groot getal opgekomene dames droegen niet weinig tot den luister van het feest bij, de hoornmuziekanten van het 1e en 2e Bataillon bliezen bij afwisseling opwekkende dansmelodiën, bij den allerfatsoenlijksten toon heerschte de meest geanimeerde stemming, men zag met één woord, dat een ieder zich vermaakte; een heerlijk collation, met de bezorging waarvan eenige dames, op verzoek der directie, zich wel hadden willen belasten, werd omstreeks 12 uren het gezelschap aangeboden en, gedurende het nuttigen daarvan, door den kolonel Boelhouwer een feestdronk ingesteld op Z. M. den Koning. ZHEG. wees, in kernachtige bewoordingen, op de belangstelling, die Z. M. voortdurend voor het Indische leger betoonde, sprak van onze thans naar Boni vertrokken kameraden, gaf het vertrouwen te kennen, dat zij zich daar waardig van hun pligt zouden kwijten, en dat ook al de thans niet mede te velde getrokkenen, bij voorkomende gelegenheden, goed en bloed voor den beminden vorst zouden veil hebben. Hij besloot met een „Leve de Koning", dat door de aanwezenden, met geestdrift en een driemaal herhaald hoera, werd beantwoord.

In de pauzen tusschen het dansen werden bij afwisseling, door de fransche en hollandsche acteurs, kleine vaudevilles, romances, en chansonnettes voorgedragen.

Het was laat in den nacht, alvorens het gezelschap scheidde, en zeker zal een ieder nog lang de kermis te Willem I met genoegen herdenken.

Geene de minste ongeregeldheid heeft onder de militairen plaats gevonden, en is zoodoende alweder het bewijs geleverd, dat eene geschikte afleiding het beste middel is, om den soldaat binnen de perken der betamelijkheid te houden.

Redactie.

Mijn Heer de Redacteur!

Ingevolge de repliek van den Heer W. Levenstein, voorkome de in uw geëerd dagblad van den 16 dezer no. 14, acht ik m verpligt, daarop u mijne aanmerkingen medetedeelen; ik ga hie toe over alleenlijk met het doel, om, zoo er eenige twijfel bij u on staan mogt zijn aan de waarheid van hetgeen ik u vroeger he medegedeeld, dien twijfel alsdan te doen verdwijnen, en ik zal m gelukkig achten, zoo ik in deze poging slaag; ik ben geenszin voornemens, in een pennestrijd met de heeren gezagvoerde te treden, mijn eenig oogmerk is om geloofwaardigheid bij u verwerven.

In zijn repliek zegt de heer L... „den 16 Jan. jl. kwam i des morgens circa te 6 uren, van land op de reede en ontdek „spoedig een schip enz." — Hoe kan dit met de waarheid ove eenkomen, daar ZEd. dien dag, als ook den daarop volgenden, hoofdplaats Indramaijoe niet verlaten heeft, en den 17 des avond bij gelegenheid van een verjaringsfeest, een whistpartijtje heeft g maakt met eenige ingezetenen van deze plaats. Wat de do ZEd. genomene observatieën gedurende deze twee dagen v dwarsche zeeën, aanloopende branding, harden wind en brekend w ter betreffen, zoo vermeen ik, dat men met regt de juistheid daa van mag betwijfelen.

Den 18den is de heer L. aan boord van zijn schip gekomen; e bewijs, dat alstoen ook gelegenheid bestond, om naar het schi *Hillegonda Jacoba* te kunnen gaan; den 19den heeft men van het a der Ned. Barkschip eene sloep afgezonden, om diens gezagvoerde van den wal te halen: dus wederom bestond er gunstige gele gendheid tot hulpverleening, en toch werd het in nood liggen schip vergeten.

Den 19den ontving de heer Assistent-resident het berigt, dat e schip in de nabijheid der reede in nood was. ZEd. Gestr. gin hierop onmiddelijk zeewaarts, doch het vergevorderd uur hee ZEd. Gestr. verhinderd, om dien dag nog aan boord te kunne komen, en heeft hij dus den nacht in de monding der rivier door gebragt; den 20sten, in den vroegen morgenstond, stelde ZEd. Gest koers naar het in nood zijnde schip; toen men aan boord van he schip *Vrijhandel* dit ontwaarde, kon men toen nog langer dralen Was deze aansporing dan nog niet genoegzaam? Men scheen t ontwaken, men lette niet meer op dwarsche zeeën, men vergat aan loopende branding, men trotseerde harden wind en men was blind voor het gevaar van brekend water: men ging eindelijk na zoovel dagen toevens tot hulpverleening over.

Is deze hulpverleening eene vrijwillige te noemen?

Ik waag het niet deze vraag te beantwoorden.

De gezagvoerder van het Ned. Barkschip *Almelo*, die gelijktijdig den 20sten, met den heer Assistent-resident uit de monding der rivie op de reede kwam, aan boord van zijn schip komend, haastte zich om .... hulp te verleenen? dit zoude pligtmatig geweest zijn: neen, ZEd. haastte zich om naar kooi te gaan e gewisselijk sluimerde ZEd. in, met de groote en zalige gedachte „laat redden hij die redden wil, maar Ik ga slapen.

Vijf uren daarna ging onze philantroop onder zeil naar Batavia.

Ontvang, Mijn Heer de Redacteur, de betuiging mijner hoogachting en de verzekering dat ik ben

UEd. Dw. Dienaar.
J. GLASER.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Februarij	25	Engelsch	Harriet	J. C. Ross	Batavia	23 Februarij	Cocos-Eilanden.
"	26	Nederlandsch	Voorwaarts	G. F. Bus	"	24 "	Hamburg.
"	—	"	Emilie	P. F. Marker	"	— "	Amsterdam.

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Februarij	26	Nederl. Indisch	bark	Kim Tekseng	Oeij Mooi	Riouw	12 Febr.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	Amerikaansch	schip	Black Sea	D. Cate	Sydney	17 Jan.	The Borneo Comp. Limited.
"	28	Nederlandsch	[illegible]	Princes Amalia	van Rijn van Alkemade	Samarang		J. Cezard & Co.
Maart	1	Nederl. Indisch	stoomš.	Padang	B. J. Schipper	Soerabaija	25 Febr.	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Februarij	27	Nederlandsch	bark	Lewe van Nijenstein	B. H. Borchen	Amsterdam
"	—	"	"	Capella	P. H. Landweer	Nederland
"	—	Hamburg	"	Johanna Stoll	P. H. Berg	Singapore
"	—	Nederlandsch	brik	Anna	van der Valk	Rotterdam
"	—	Ned. Indisch	bark	Yati Liong	J. D. Suijck	Padang
"	—	Hamburg	schip	Carel en Auguste	C. A. Müller	Akyab
"	—	"	"	Java		"
"	—	"	schoener	Helene	Range	Sydney
"	—	Pruissisch	schip	Martin Fredrich		Akyab
"	—	Ned. Indisch	schoener	Apie Maas	Tan Imsoeij	Samarang
"	—	Engelsch	"	Witch	Dione	Soerabaija
Maart	2	Nederlandsch	bark	Henriette	J. M. van der Veer	Nederland
"	—	"	"	Allegonda Jacoba	B. C. Deurholtz	"
"	—	"	schip	Zeelandia	W. Blankhert	Samarang

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer		Haager & Schuurman.
"	"	Admiraal Piet Hein*	L. Hazewinkel	Cheribon	"
"	"	Zeevaart*	Biesthorst		"
"	schip	Jupiter	P. Burggraaf		"
"	"	Hebe	A. H. Kiehl	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Jacoba Cornelia Clasina,	Delclisur		"
"	bark	Eersteling	A. P. Armstrong		"
"	"	Constance	Kimmerer		"
"	"	Canton	H. J. Twechuys		"
"	"	Metalen Kruis	J. P. Zuurdeeg		"
"	schip	Jason	J. Lourens		Reijnst & Vinju.
"	"	Triton*	Adriaans		"
"	bark	Derkina Titia*	P. Esink	Soerabaija	Dümmler & Co.
"	"	Nassau*	Huffnagel	Japan	"
"	"	Regina Maria*	S. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
"	"	Cornelis Smit*	R. Werdenaar		"
"	schip	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		Landberg, Bazoet de Bie & Co.
"	"	President Plate*	J. C. Hartsen		"
"	bark	Jeannette en Agatha	C. Kleijndert		"
"	"	Johanna Christina	J. R. de Boer	Nederland	"
"	"	Admiraal de Winter*	Jansen		van Ommeren, Rush & Co.
"	schip	Oldenbarneveld*	F. N. Hoek		"
"	bark	Eensgezindheid*	B. G. Flik		B. Kopersmit & Co.
"	"	Schoonlerloo	D. Kruijt	Amsterdam	"
"	"	Vijf Gebroeders*	G. J. Teensma		"
"	"	Koning Willem II	G. van Eijk Menkmen	Nederland	"
"	"	Henriette Geertruida	T. C. de Boer	Samarang via Cheribon	"
"	"	Resident van Son*	C. Kramers		"
"	schip	Biesbosch*	J. H. Mugge		"
"	schip	Wilhelmina	van Dalen		de Weerdt, Ruijl & Co.
"	bark	Ferdinand en Louis	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
"	"	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
"	"	Caroline	Struijk		Paine Stricker & Co.
"	"	Jan Daniel*	Hagers		Metzeudorff, Wilmans & Co.
"	schip	Maria Elisabeth Margaretha*	Bauditz		"
Nederl. Ind.	bark	Fathool Wahap*	Sech bin Smeer		Buijs, Jacobsen & Co.
"	"	Kim Tekseng	Oeij Mooij	Cheribon via Soerabaija	"
"	"	Generaal Michiels*	D. de Wilde		Haager & Schuurman.
"	"	Java*	J. Worthington		Schimmelpenninck & Co.
"	brik	Henriette*	Robinson		"
Engelsch	bark	Caroline Elizabeth*	Pascod	Falmouth	Hunter, Houghton & Co.
"	"	Regea*	Urgerhart	Sydney	"
"	brik	Jamar*	J. J. Ross		Maclaine, Watsen & Co.
"	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	"
Fransch	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
"	schip	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
"	bark	Vizir*	Lhotellier	Bordeaux	E. Moormann & Co.
Amerikaansch	schip	Time*	Homer		Paine, Stricker & Co.
"	"	Black Sea*	Cate	Californië	The Borneo Comp. Lim.
Meckelenb.	"	Graf Arthur Bernstorff*	Schneider		Metzendorff, Wilmans & Co.
"	"	Christine Breukelmann*	Voss		"
Hamb.	bark	La Rochelle*	Meijer		"
"	brik	Gustav*	Nielsen		"
"	schip	Neumuhlen*	Heuer		"
"	"	Podesta*	Angelbeck		"
"	bark	Siwa*	Brorsen		"
"	"	Dorothea*	Gantschow		"
"	"	Congo*	Duise		C. Bahre & G. Kinder.
Bremer	brik	Ocean*	Farrelmann		"
Zweedsch	bark	Princessan Louisa*	D. Jansson		J. Cezard & Co.
"	schip	Gerda*	Jansson		Paine, Stricker & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	16	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean
"	18	Eng.	schip	Amelia Breillat	J. Morris	Adelaide
"	—	N. I.	stooms.	Banda	W. Vogel	Batavia
"	—	Z. M.	"	Groningen kt. lt. t/z	dit Dubikart	Bonij
"	—	N. I.	bark	Banka	Said Asegaf	Batavia
"	—	"	"	L'Union	G. Schuit	"
"	—	"	"	So-ootdin	Said Osman	Bandjermass.
"	19	"	stooms.	Padang	B. J. Schipper	Makasser
"	—	"	bark	Hairal Barie	Said Arpan	Cheribon
"	—	Ned.	schip	stad Gouda	K. D. Breuning	Amsterdam
"	20	"	"	Hollandia	C. C. Ruige	Batavia
"	—	"	"	Agneta	R. Grivel	"
"	—	N. I.	bark	Atiat Telmaula	Oewa Moham.	Sumanap
"	21	Ned.	schip	Haamstede	H. H. de Boer	Batavia
"	—	Zw.	"	Fanny	F. F. Wulff	"
"	—	Ned.	"	Willem de Clercq	P. Ouwehand	"
"	—	Brem.	"	Franklin	F. H. Stolman	"
"	22	N. I.	bark	Foolkool Haer	Said Aboekakar	Padang

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr.	16	Bal.	schoen.	Djainoer	Sarief Achmat	Balie
"	—	N. I.	bark	Bintang Tjaigoan	Ong Kanghan	"
"	—	"	"	Tedok	Wongso	"
"	17	"	"	Fathool Wadoet	Sech Alhadat	Banjermassing
"	—	Ned.	schip	Gertrude	J. M. Sobels	Patjitan
"	—	"	bark	Diana	E. H. Masdorp	Nederland
"	19	N. I.	"	Risgil Haer	Sech Ganan	Bandjermass.
"	—	Ned.	schip	Souburg	van Linderen	China
"	—	"	"	Pantalon	Bruijnsels	Nederland
"	—	N. I.	stooms.	Palembang	Roseboom	Batavia
"	—	"	bark	Soedul. Barie	Said Aboebakar	Bandjermass.
"	—	Ned.	schip	De Stad Nijmegen	H. P. Craijs	Pasoeroean
"	21	"	"	Alcyone	H. C. Haacke	Nederland
"	22	"	"	Jacobus	J. J. van Loon	Australie
"	—	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean

In lading liggende schepen *te Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch....	bark	Johanna Maria Christina	C. Gorter		Fraser Eaton, & Co.
"	"	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		"
"	"	Drie Vrienden	L. P. Anderson		"
"	schip	Walcheren	K. Hoek	Nederland	"
"	"	Lismoyne	Dempster	"	"
"	"	Johanna Louise	Popken	Amsterdam	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Jan Schouten	Coeningh Meijer		"
"	schip	Prins Frederik der Nederlanden	de Wit		"
"	"	O. I. Packet	Postma		"
"	"	Hollandia	Ruige		"
"	"	Afrika	Manoutie	Amsterdam	"
"	bark	Prins van Oranje	Heusing		Ruyl, Cramer & Co.
"	"	Laurens Koster	Koenen		"
"	"	Koerier	Rotgans		"
"	"	Kinderdijk	Zwanenburg	Nederland	"
"	"	Gebroeders Houtman	Bax		J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Stad Gouda	Breuning		"
"	"	Haamstede	de Boer		"
"	"	Eersteling	Mann	Nederland	"
"	"	Ary Scheffer	von Lindern		"
"	"	Minister Thorbecke	S. van Duijn		"
"	"	Delfshaven	Schaap qq.	Nederland	B. Kopersmit & Co.
"	"	Pictura	Vogel		"
"	"	Baltimore	Brakke		"
"	"	Ida Elisabeth	Kramer	Nederland	"
"	"	Agneta	R. Grivel	"	"
"	"	Willem de Clercq	Ouwehand	"	"
"	"	Johannes Albertus	J. C. Londt		B. J. van Eck & Co.
"	"	Union	G. Schuit		"
"	"	Wilhelmina Cox	Deibel	Nederland	Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
Nederl. Indie....	"	Scotch Lassie	McKenzie	Moluccos	Hill, Broekman & Co.
"	"	Princess	G. Sargent		Mc. Milan, Marten & Co.
Engelsch..........	"	Sophia Fraser	Wilson	China	Hill, Broekman & Co.
"	"	Oxus	Wallace		"
"	"	Fleda	Sauders		"
"	"	L. A. Bang	Mork	Stockholm	Fraser, Eaton & Co.
Hamburgsch......	"	Atlantie	H. Fleetwood	Nederland	B. J. van Eck & Co.
Zweedsch	"	Sydpolen	Söderberg	"	Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
"	"	Oscar I	Blomquist	"	Hill, Broekman & Co.
Bremer...........	schip	Franklin	F. H. Stokman		B. J. van Eck & Co.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 28sten Februarij 1859.

Arak, *f* 55.— @ *f* 60,— weinig voorraad.
Koffij, *f* 35.— @ *f* 38.— niet aan de markt.
——— Padang *f* 30,— gevraagd.
Suiker, witte No. 16. *f* 18,50
Rijst, Indramajoe niet voorhanden.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 140.— @ *f* 150.—
——— " " 2de " *f* 120.— @ *f* 135.—
——— Carga *f* 100,— @ *f* 110,—
Wisselkoers op Holland 100 @ 101 %.
" " Engeland, *f* 11,75 P. St. 6 maanden zigt.
" " Factorij der N. H. M. 99 %.
Vrachten: President Plate f 27.50 voor Rijst. *f* 32.— voor Suiker. *f* 45.— voor Arak naar Amsterdam.

Restant Goederen in het Entrepôt onder ult. Feb. 1859.

Aardewerk 15 coll.
Arak 11 vn.
Absinth 180 ks.
Bamboezenpijpen Chin. 8 pakk.
Blik 25 ks.
Bier 214 vn. en kn.
Bronswerk 2 coll.
Cognac 21 vs. en 1790 kn.
Confituren 2 ks.
Cherry brandy 48 ks.
Eau de Cologne 7 kn.
Goederen Jap. 115 kn.
Glaswerk 236 kn.
Gambier 217 pic.
Gember 225 kn.
Goud- en Zilverwerk 2 ks.
Hagels en Kogels 17 vs.
Hennip 154 bn. en 80 pic.
Hout Sapan 373 pic.
Hoeden 2 kn.
Jenever 12342 keld.
Instrumenten muz. 1 kt.
Kat. en woll. goederen 3537 kn. en bn.
Kramerijen 219 kn.
Koper 70 kn. en vt.
Kruid 96 vs.
Kaarsen 16 kn.
Koralen echte 1 kn.
Meel 1 vt.
Meubelen 6 coll.
Nagelen 110 pic.
Lood 321 pic.
Leggers 13 st.
Opium 24 kn.
Olie Kaijoepoetie 9 kn.
Olie Sla 26 ks.
Paarlemoer 25 kn.
Passement wagen 2 kn.
Peper 238 pic.
Poetjoek 9 pic.
Pleetwerk 1 kt.
Provisien 55 coll.
Porcelein 4 kn.
Papier 1 kt.
Sigaren 2829 mille.
Staal 100 vn.
Suiker 3 pic.
Snuif 16 kn.
Schoenen 3 ks.
Specerijen 32 coll.
Touw 117 coll.
Tanden Olifants 5 ps.
Tjintjauw 60 pic.
Tripang 60 pic.
Vleesch en Spek 116 vn.
Verfwaren 50 vs.
Wijnen div. 2 vn. en 2346 kn.
Wapenen 36 kn. en 15 st.
Was boom 1630 kn.
Water Seltzer 876 mand.
IJzerwerk 116 coll.
IJzer 2021 pic.
Zeildoek 109 coll.
Zijde 14 kn.
Zoija Japan 120 kn.
Zakken Goenie 75 bn.
Zakkij Japan 80 kn.

Te SAMARANG, den 25sten Februarij 1859.

Koffij, *f* 32,— oogst opgeruimd.
Suiker No. 16, *f* 18,— oogst opgeruimd. *f* 17.— oplev. geboden.
Indigo, *f* 4,30 nominaal.
Koehuiden, *f* 60,— ℔ kodie, oplev. geboden.
Buffelhuiden, *f* 60,— ℔ kodie idem.
Staart Peper, *f* 58,— oogst opgeruimd.
Rijst ordinair wit, *f* 140,— @ *f* 150,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken
" carga " *f* 120,— @ *f* 130,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 18,—
Katjang " *f* 16,—
Rotting *f* 7,— @ *f* 8,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 10,50
Wisselkoers op Holland 6/m. dato pari.

Te SOERABAIJA, den 24sten Februarij 1859.

Suiker No. 16 ℔ picol *f* 18,50
Koffij nominaal.
Rijst, (carga) ℔ koyang *f* 133,— @ *f* 140,—
" (witte) " " *f* 150,— @ *f* 160,—
Koehuiden ℔ 100 stuks *f* 250.— @ *f* 350.—
Arak ℔ legger, *f* 50,—
Olie (Klapper) — *f* 15.—
Olie (Katjang) ℔ picol,
Kadjang Matten *f* 9,—
Rotting, *f* 9.— @ *f* 11,—
Wisselkoers, pari.

Den 23sten Februarij, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek	Getal bouws	Gouv. levering Picols Suiker		vrije beschikking,
Wangoon Redjo.	407.	10,582	a.	7,797-78
Ardjosarie	471.	14,130	a.	11,130-85
Ardie Redjo.	353.	14,937-42	a.	7,468-70
Yoso Wilangoon.	307.	7,511-18	a.	3,750-19
De Hoop.	433.	10,004-27		19,259-36
Djacatra Oost.	490.	9,800	a.	17,100-96
De Onderneming.	425.	11,050-06	a.	11,832-42
Wono Redjo.	423.	9,306	a.	13,382-29
Kloerahan.	368.	10,304-01	a.	10,807-63
De Goede Hoop.	245.	6,860-15	a.	14,624-76
Gaijam.	423.	10,998-30	a.	13,254-97
Becassie Oost.	292.	7,884-40	a.	6,319-88
Dankbaarheid.	294.	7,056-61	a.	10,665-27
Soeko Redjo.	300.	7,500-11	a.	5,725-60
Kawis Redjo.	300.	11,460-59	a.	4,201-28
Sarie Redjo.	150.	8,000-32	a.	8,623-30
Pleret.	321.	10,272-13	a.	
Te zamen	6002.	162-657-55	pic. Suiker.	165,942-24
		161,554-04	" Koffij.	

NB. van de fabrieken met *a*. geteekend is de Gouv. levering afgeloopen. Alle fabrieken hebben afgemalen.

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 23 Februarij 1859.
40,709-78 pic. Suiker, oogst 1858.
23,109-92 " Koffij " 1858.

Te PASOEROEAN, den 23sten Februarij 1859.

Suiker No. 16, ℔ picol *f* 17,50
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 180,—
Id. (carga) " " " 130,—
Olie, (klapper) " pic. " 19,—
Id. (katjang) " " " 17,—
Wisselkoers, @ 101 %

Amboina, Februarij 1859.

In December is hier weinig geimporteerd, meer in Januarij, *Rijst* en *Lijnwaden* zijn voldoende aan de markt, alleen *Witte Rijst* is in goede qualiteit minder voorhanden.

Maros *Rijst* @ *f* 7,— ℔ picol, in detail.
Java " ord. " 6,50 " "

In dezen tijd van het jaar is hier bijna alles ruim aan de markt.

Ll. 30 Januarij arriveerde hier de *Jacoba Cornelia* kapt. *Roseboom*, van Rotterdam naar Hongkong bestemd, om water in te nemen.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 15 tot en met den 22 Februarij 1859.

Aanvoer.

Van Manilla, per Hamb. schip *Christian*, gezagv. Bender, agt. G. Bahre en G. Kinder.

1 kt. sigarenkokers, 374/m man. sigaren, *Martin, Dyce en co.*
40/m man. sigaren, *Pitcairn, Syme en co.*
13½/m do. do., *Maclaine, Watson en co.*
49¼/m do. do., *Liddel.*
180/m do. do, *van Leeuwen en co.*
400/m do. do., 1146 pic. sapanhout. 201 pakk. touwwerk, *Agenten.*
179 pakk. touwwerk, *Arnold en Zoon.*
2 coll. sigarenkokers, *Platon en co.*
15/m sigaren, 36 kn. gember *Gezagvoerder.*

Van Nederland, per Ned. schip *Jacoba Cornelia Clasina*, gezagv. Delclisur, agt. Schimmelpenninck en co.

100 vn. kopermunt, 81 do. beng. mais, 10 kn. drukletters, 100 vn. zwartsel, 88 blokk. lood, 325 vs. boter, 141 vn. meel, *N. H. M.*
39 coll. machinerien, *Tan Siong Kang.*
50 hammen, 50 kazen, 75 vs. boter, 5 kn. wijn, *Gezagvoerder.*

Voor Samarang.

1 pak diversen, 1 tromm. do., 1 kt, zijdestoffen, 26 do. diversen, 1031 coll. provisien en dranken, 191 kn., 214 coll., 4 baaltjes manufacturen, 78 do. bier, 106 coll. koopmanschappen, 1 kt. piano, 50 pullen stroop, 2 pakjes, 16 ijzerkisten, 2 rijtuigen, 1 kt. papier, 57 kn. en vn. wijn, 18 vs. boter, 50 hammen. 1 kt. parfumerien, 16 kn. glaswerk, 1 ks. regaal, 1 rijtuig met 1 stel riemen, 100/m metselsteenen.

Voor Soerabaija.

15 led. leggers, 17 kn. diversen, 2 do. droogerijen, 2 do. ijzerwerk, 95 coll. provisien, 12 do. koopmanschappen, 113 kn. en coll. manufacturen, 1 kist schoenen, 50 vn. boter, 100 keld. genever.

Van Nederland, per Ned. schip *Zwaan*, gezagv. van Hemert, agt. B. Kopersmit en co.

10 vs. zilvermunt, 100 do. koper do., 100/m steenen, *Gouvernement.*
Lading bestemd voor Samarang en Soerabaija.

Van Indramaijoe, per Ned. schip *Vryhandel*, gezagv. Levestein, agt. John Pryce en co.

5586 pic. rijst, *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Vier Gebroeders*, gez. Brink, agt. B. Kopersmit en co.

200/m steenen, 10 vs. zilvermunt, 100 do. koper do., 2 kn. brandspuitslangen, 10 do. ansjovisch, 8 do. haring, *Pesch, qq.*
123 pic. rotting, 400 do. tin, *N. H. M.*

Naar Amerika, per Amer. schip *Oriental*, gezagv. Whippe, agt. Paine, Stricker & Co.

5735 pic. rotting, *Agenten.*
3 kn. photographisch benoodigheden, *van Slooten, Morgan en co.*
2 vn. provisien, *Rehling en Ekström.*
500 pic. rotting, 100 kn. meubelen, 2100 bn. gambier, *Aan boord gebleven van Singapore,*

Naar Havre, per Fr. schip *Benjamin*, gezagv. Duroux Guithen, agt. Dümmler en co.

40 pic. rotting, 820 kn. boomwas 28 kn. jap. goederen, 44 pic. tin, uit entr., 150 do rotting, 7321 do. koffij. 1252 peper, 1500 ps. huiden, 8917 ℔ indigo, *J. Cezard en co*
2 kn. lakwerken, *Gumprich en Strauss.*

Naar Soerabaija, per Eng. schip *Isle l'Oman*, gezagv. Burgess, agt. Borneo Company Limited.

200 keld. genever, 67 coll. manufacturen, *Busing, Schröder en co.*
200 do. do., *Engelhard en co.*
130 do. do,, *van Leeuwen en co.*
20 bn. garen, *Agenten.*
4 kn. kramerijen, *Pandel en Stiehaus.*
8 coll. manufacturen, *E. Moorman en co.*
992 keld. genever, *Haager en Schuurman.*
Verder de aan boord gebleven lading van Engeland.

Naar China via Indramaijoe, per Ned. schip *Johannes Anthonius*, gezagv. Metz, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

1 kt. provisien, 1 do. wijn, 3 vs. boter, 1 do, bier, 1 keld. genever, 1 mand water, *Gebrs. Veit.*
3 kn. boeken, 1 do. aardewerk. 83 coll. meubelen, 3 kn. provisien, 2 manden aardewerk, *van der Meulen en co.*
3 vn. vleesch, *S. B. van Kleeff en co.*
12 kn. madeira, *Cassalette en co.*
20/m mattenzakken, *Morgan, Melbourn en co.*

Voor China.

309 pic. sapanhout uit entrep, *Morgan, Melbourn en co.*

Naar Nederland, per Ned. schip *Twee Gezusters*, gezagv. Ruigenkamp, agt. B. Kopersmit en co.

11 ps. zeilen, 14 pakk. touwwerk, 4 do. zeildoek, uit entrep., 800 pic. rotting, 2562 pic. suiker, *Agenten.*
60001 pic. suiker, 600 do. tin, 179 do. zwart peper, *N. H. M.*
4 vn. gez. vleesch en spek, *Gezagvoerder.*

Naar Soerabaija, per N. schip *Hollandia*, gezagv. Ruige, agt. Dümmler en co.

100/m steenen, *Aan boord gebleven lading.*
500 keld. genever uit entrep., *Cassalette en co.*
80 kn. ongebl. katoen, 74 do. madapollams, *Schimmelpenninck en co.*
90 led. leggers, 64 kn. gember, 3 do. bitter, 32 do. madapollams, *E. Moorman en co.*
133 kn. en coll. gouv. goederen, 70 stav. ijzer, 46 kn. kopermunt, 19 do. amfioen, *Gouvernement.*
2 bn. manufacturen uit entrep., 10 kn. bladkoper, *Tolson, Hunt en co.*
17 ps. suikerpannen, *Pitcairn, Syme en co.*
42 mand. aardewerk, 100 zakk. poetjoek, 20 do. zaden, 10 kn. benzoin, *Arathoon.*
120 keld. genever uit entrep., *Metzendorff, Wilmans en co.*
2 bn. lastings, 2 do. manufacturen, 19 kn. gedr. katoen uit entrep.. 2 kn. gedr. katoen, 7 kn. cotonetten, *Burt, Myrtle en co.*
3 vn. meel, *Andreas en co.*
20 kn. wijn, 10 do. manufacturen, 200 do. cognac, uit entrep., 100 do. cognac, 3 do. leder, 1 do. zijde modewaren. 16 do. aardewerk, 1 do. champagne, *C. Bahre en C. Kinder.*
35 zakk. tarwe, 9 do. galnoten, 20 kn. rozewater, *Gasper en co.*

Naar Nederland via Soerabaija, per Zweed. schip *Fanny*, gezagv. Wulff, agt. J. Cezard en co.

4358 stav. ijzer, 46 vn. teer, *Aan boord gebleven lading.*
60 pic. rotting, 3471 do. rijst, *Maclaine, Watson en co.*

Naar Shanghae, per Eng. schip *Collingwood*, gezagv. Spence, agt. Martin, Dyce en co.

6179 pic. rijst, 90 do. sapanhout, *Morgan, Melbourn en co.*

Naar Indramaijoe en Pecalongan, par N. schip *Java's Welvaren*, gezagv. Doornbos, agt. Paine, Stricker en co.

100 pic. rotting, 17 ℔ klinknagels, 25 coll. zeildoek, *O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente.*
2 kn. modewaren en kantoorbehoeften, 1 do. katoenen goederen, 25 hammen, 15 vs. gez. vleesch, 1 kt. rolpens, 1 do. saucijs, 10 blikk. do., 4 kn. banket, 14 do. gedr. vruchten, 100 mand. bier, *B. Kopersmit en co.*
48 planken, 1 kt. schoenen, 7 vn. mest, 1 kt. sigaren, 20 vs. boter, 1 ks. medicijnen, 1 do. boeken, 1 pak diversen, *van Ommeren, Rueb en co.*
4/4 pijpen madeira, *B. van Leeuwen en co.*
7 coll. gouvernements goederen, *Gouvernement.*

Naar Soerabaija via Australie, per Ned. schip *Johan Jacob*, gezagv. Wilphorst, agt. Schimmelpenninck en co.

7 vn. vleesch en spek, 2 vn. meel, 4 coll. noten, 2 do. gerst, 40 ℔ boter, 2 pullen patentolie, *Gezagvoerder.*
426 pic. suiker. 23 do. witte peper, 64 do. zwarte do., 2 do, nagelen, 3½ do. foelie, 10 do. notenmuscaat, 80 do. koffij, 3 do. kaneel, 600 jap. bezems, 1630 pic. suiker, 63 do. rotting, *Maclaine, Watson en co.*
4 kn. kajoepoetieolie uit entrep., *Pandel en Stiehaus.*

Naar Bencoelen en Padang, per N. I. stoomb. *Batavia*, gezagv. Neijts, agt. W. Cores de Vries.

60 kn. koopmanschappen, 1 do. sarongs uit entrep , 4 do. monsters, *van Ommeren, Rueb en co.*
1 do. scheermessen, 15 do. manufacturen do. do., *B. van Leeuwen en co.*
10 kn manufacturen uit entrep., 20 kn. gedr. katoen, *Martin, Dyce en co.*
1 kt. gedr. katoen, 11 do. manufacturen, 1 baal wollen goederen, 2 kn. chitzen, 5 do. porcelein, 2 do. coralen, 1 do. blikwerk, 1 do. zijde modewaren, 1 do. monsters, *C. Bahre en G Kinder.*
17 kn. koopmanschappen, 1600 ps. Sp. matten, *Said Achmat bin Aloewie Aydroos.*
4 roll. touw, 1 baal zeildoek, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
11 kn. wit katoen; *Tjia Kiok Bie.*
48 kn. manufacturen, *Borneo Company Limited,*
20 kn. wijn, 2 do. div. katoenen, *Oeij Poseng.*
22 kn. koopmanschappen, *Said Sech bin Aloewie Aijdroos.*
14 kn. do , *Said Abdulla bin Jafar Segaf.*
1 kt. diversen, *Paine, Stricker en co.*

Uitvoer te Macasser van den 1 tot en met den 31 Januarij 1859.

Naar Timor per praauw.

223 pic. rijst, 5500 ps., 72 pic. ijzerwerk, 27 kn. geweren, 21670 ps., 8 krandj. aardewerk, 6 pic. suiker, 120 keld. arak, 74 corg., 16 kn. lijnwaden, 91 pic. kruid, 5 kn. thee, 30 pakk. zijde, 10 bn. amfioen.

Naar Ternate per N. I. bark *Antoinette*, gez. Reijndert.

3 koij. rijst, 11491 ps. aardewerk, 2 kn. diversen, 20 do. lijnwaden, 21 koij. zout, 24 pic. ijzer, 9 vs. staal, 8 pic. tin, 249 ps. stalenpannen, 2 pic. suiker, 10 vn. messen, 200 kn. zeep.

Naar Moluccos per N. I. bark *Antoinette*, gez. Chasteau.

1265 pic. rijst, 16 do. koffij, 20 do. tabak, 4 do. koperwerk, 300 ps. paijongs, 7 kn. geweren, 74 ps. stalenpannen, 120 kn. en vn. dranken, 250 keld. arak, 100 do. genever, 800 vs. boter, 46 ks. en vs. provisien, 200 ps. pik, 25 vs. kruid, 24 kn. Eur. lijnwaden, 27 corg. Inl. do.

Naar Moluccos per praauw.

4650 ps. ijzerwerk, 45 pic., 20 st., 35 kn., 1 corg. geweren, *f* 300 zilv. munt, 47 pic. kruid, 119,100 ps., 2 corg. aardewerk, 316 corg., 66 kn. lijnwaden, 46 pic. gambier, 3 corg., 342 stell. stalenpannen, 2 corg houtwerk, 19 do., 4220 pic. rijst. 211 do. tabak, 130 bn., 8 kn. amfioen, 600 pic. zout, 39 do. koperwerk, 100 ps. paijongs, 20 pakk, garen, 2½ pic. lood, 14 doz. messen, 20 corg. stroomatten, 2 st. zijden stoffen, 19 krandj. europ. aardewerken, 630 keld, arak, 2 pic. koralen.

Naar Timor, per praauw.

20 pic. kruid, 10 keld. arak, 2 kn. genever, 4 do. donderbus, 2½ pic. koperwerken, 20 pic. ijzerwerk, 1 do. voor, 40 4 pic, tabak, 79 corg. europ. lijnwaden, 1 pic. koralen.

Naar Amboina, per Ned. Ind. schip *Johanna Catharina*, gezagv. Sesinclee.

589 pic. rijst, 301 do. zout, 25 vn. bier, 10 ks. bitter, 20/m man. sigaren, 2 keld. lijnolie.

Naar Singapore per Ned. Ind. schip .... gezagv. Hagart.

4491 pic. koffij, 839 do. sapanhout, 372 do. noten, 3 do. foelie, 602 do. agar agar, 508 do. katjang, 719 sagomeel, 214 do kruid, 105 do. rotting, 74 sp. matten.

Naar Moluccos, per Ned. Ind. schoener *Giraffe*, gezagv. Aroe.

600 pic. rijst, 270 do. zout, 20 pic. gambier, 2 kn. man. sigaren, 5 do. genever, 20 pic. kruid, 30 bollen amfioen, 70 keld. arak, 7 kn. europ. lijnwaden, 5 do. diverse.

Naar Koetee, per Ned. Ind. bark *Sylphide*, gez. Riesdat,

1 kist amfioen, 1 baal drill, *f* 12,009 aan zilver munt.

Naar Java, per stoomb. *Macasser*, gezagv. Couteren.

4 ps. paarden, 206 pic. was, *f* 1311 recepissen, *f* 2100 aan zilveren munt.

Naar Moluccos per Ned. Ind. stoomb. *Padang*, gezagv. Schipper.

3 kn. en bn. manufacturen, 1 do. zadels, 40 do. wijn, 10 do. gambier, 1 do. diverse, 5 vn. ijzerwerken, 1 do. naaigaren, 11 do. chin. eetwaren, 5 vn. meel, 40 do. staal, 4 pakk. offerpapier, 7 kn. thee, 5 bollen amfioen, 20 kn. lijnwaden.

Naar Singapore, per Ned. Ind. bark *Cremea*, gezagv. Jucher.

1550 pic. koffij, 6 vs. sagoemeel, 120 pic. agar agar, 500 do. sandelhout, 60 do huiden, 2300 do. rijst, 110 do. kaneel, 8 do. buffelhoorns, 30 do. tripangs, 1000 do. rotting.

Naar Moluccos, per Ned. Ind. brik *L'Amitié*, gezagv. Valberg.

1200 pic, zout, 28 pic koffij 13547 do. rijst, 18 do. rotting, 140 keld. arak. 1 ton koralen, 68 pic. tabak, 12 kn. en vn. java provisien, 2000 ps. en 44 pic. ijzer- en ijzerwerken, 21 stellen stalepannen, 47 kn. geweren, 4 do. diverse, 150 do. zeep, 9 pic. gambier, 7 tonnen staal, 10 kn. thee, 4 pic. lood, 8 kn. en 519 europ. lijnwaden.

Naar Moluccos, per Ned. Ind. schoener *Jupiter*, gezagv. W. Howel.

10 pic tabak, 14 do. ijzers, 31 do. kruid, 20 kn. geweren, 11200 ps. ijzerwerken, 10 vn. messen, 50 stellen stalepannen, 660 ps. en 4 krandj. aardewerken, 30 keld. genever, 30 kn. cognac, 10 kn. en manden dranken, 30 do. zeep, 1 do. amfioen, 12 do. manufacturen.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 26 Februarij tot en met den 1 Maart 1859.

Met de Ned. brik Stella Maris, kapt. A. Leeflang, Mejufvr. A. B. van Uden, C. L. Terbeek en M. L. Osten, van Rotterdam.

Met het Ned. Ind. stoomschip Padang, kapt. B. J. Schipper, de hh. Simon Buddingh, Guerthe, Dr. Charlier, ritmeester Heijning en Echtg. Luitenans Kroene, Engel en Echtg., betaalmeester Geloudemans en Mevrouw Nieuwenhuijs, benevens Z. M. troepen, van Soerabaija, Samarang en Cheribon.

CORRESPONDENTIE.

Candidus juicht zeer toe de annonce van den Franschen Consul-Generaal in de Javasche-Courant van heden, en meent dat ook de andere Consuls en de Nederlandsche autoriteiten dit voorbeeld behoorden te volgen. Ieder moest zijn vaste dagen en uren hebben, waarop hij zich bereid verklaarde zijn ambtspligten te vervullen. Dit zou het gemak der ambtenaren bijzonder bevorderen, en het publiek zou geen reden van klagen hebben wanneer het maar zoo eerlijk was, in 't oog te houden, dat het publiek bestaat ten behoeve der ambtenaren, welk gevoelen door de beste staatslieden wordt voorgestaan.

(*Redactie.*)

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP. te [illegible]